

Kodėl pavergtoje Lietuvoje sumažėjo derliai

ŠIEMET VARGU GRŪDŲ BUS GAUTA PUSĖ TO, KAS BUVO GAUTA 1939

Pavergtoje Lietuvoje šiemet didesniu mastu buvo vedama propaganda už gausių grūdinių kultūrų derlių, negu kitais pastaraisiais metais

SIMAS MIGLINAS, Vokietija

Komunistinių laikraščių, radijo, partijos, komjaunimo pareigūnai nuo ankstyvo pavasario pradėjo daryti nuolatines išvykas į kolchozus ir visą laiką šaukte šaukė vesti kovą už gausių derlių.

Atsiminus 1961 metų pradžioje paskelbtus chruščiovinius atnaujintus reikalavimus, kad Lietuva vėl prisidėtų prie papildymo sovietinių aruodų, tasai triukšmas dėl gausaus derliaus darosi suprantamas.

Tačiau taip pat įsidėmėtina, kad stipri akcija už derliaus didinimą ypač buvo vedama ir Stalino eros metu. Tuo tarpu grūdinių kultūrų visą ligišiolinį kolchozines santvarkos laikmetį buvo gaunama apie dviem trečdaliais mažiau, negu kad Lietuvos neriklausomybės laikotarpi. Tik nuo 1959 metų gaunami derliai priartėjo prie pusės arba arti pusės nepriklausomybės metais gauto grūdinių kultūrų derliaus. Tą patvirtina ir sovietinė statistika: 1939 metais dabartiniame Lietuvos teritoriniame plote grūdinių kultūrų bendras derlius buvo 1,865,000 tonų;

1951 metais, dar nespėjus visus ūkius įjungti į kolchozus, tačiau pačių kolchozų steigimo įkarščių, tebuvo grūdinių kultūrų gauta 731,300 tonų;

1953 metais, faktiškai jau baigus steigti kolchozus, derlius tesiekė 646,000 tonų, arba buvo už 1930 metų mažesnis 1,219,000 tonų;

1954 metais šiek tiek buvo pasistūmėta priekin, gaunant 736,400 tonų visų grūdinių kultūrų;

1955 metais, faktiškai jau baigus steigti kolchozus, derlius tesiekė 646,000 tonų, arba buvo už 1930 metų mažesnis 1,219,000 tonų;

1955 metais, faktiškai jau baigus steigti kolchozus, derlius tesiekė 646,000 tonų, arba buvo už 1930 metų mažesnis 1,219,000 tonų;

1959 metais buvo šiek tiek atsitiesta ir gautas pats didžiausias kolchozines santvarkos metais grūdinių kultūrų derlius: 977,000 tonų;

1961 metų derlius: 841,000 tonų, arba 1,024,000 tonomis mažesnis už 1939 metų.

Derlių sumažėjimo priežastys

Jų yra dvi pagrindinės. Būtent, sumažinimas grūdiniams kultūromis užsėjamų plotų ir iš pasėlių hektaro gaunamas mažesnis derlius, negu jis buvo gaunamas privataus ūkininkavimo sąlygomis.

Prieškariniu metu dabartiniame Lietuvos teritoriniame plote grūdiniams kultūromis kas metai buvo užsėjama arti 1,700,000 hektarų. Vidutinis derlius iš hektaro svyravo tarp 11 ir 12,5 dvigubos centnerio.

Gi nūdien, kolchozines santvarkos metais, grūdiniams kultūroms (grūdams) užsėjami gerokai mažesni plotai. Pavyzdžiui, jei 1951 metais dar grūdams buvo užsėta 1,394,300 hektarų, tai 1961 tebuvo užsėta 958,000 hektarų.

Ne tik sumažinimas pasėlių ploto prisidėjo prie derliaus sumažėjimo, bet taip pat ir smarkiai kritęs pasėlių našumas. Jei 1939 metų pačių bolševikų du-

menimis hektarinis derlius siekė 11,3 dvigubo centnerio, tai 1951 metais iš hektaro tebuvo gauta apie 5 dvigubi centneriai, arba su viršum perpus mažiau, negu 1939 metais. O 1953 metais iš hektaro grūdinių kultūrų tebuvo gauta apie 4,5 centnerio arba beveik vienas trečdalis to, kas buvo gaunama 1939 metais.

1961 metais vidutinis iš pasėlių hektaro derlius jau buvo gautas 8,8 centnerio. Bet ir šiuo atveju tasai derlius iš kiekvieno pasėlių hektaro žemesnis 250 kilogramų.

Šiais metais, atrodo, grūdiniams kultūroms buvo buvę užsėta apie 963,630 hektarų, tai yra 724,370 ha mažesnis plotas, negu 1939 metais. Nepaisant propagandinio riksmo, šiemetinis derlius taip pat jokiū būdu nepasieks laisvės meto lygio. Dėl to galima drąsiai daryti prielaidą, jog šiemet vargu bauki grūdinių kultūrų bus gauta pusė to, kas buvo gauta 1939 m.

JAV vidaus sekretorius Udall apie Sovietų „liberalėjimą“

WASHINGTON, D.C. — JAV vidaus reikalų sekretorius Stewart L. Udall rugsėjo 11 dieną pareiškė, kad, girdi, jis pamatęs Sovietų Sąjungoje „liberališkumą“...

Jis galvoja, kad esą suteikta Sovietų Sąjungos piliečiams „daugiau laisvės“.

Sias pastabas sekretorius pateikęs spaudos konferencijoje, atlikęs dešimt dienų kelionę Sovietų Sąjungoje, kaip federalinės jėgaines pareigūnų delegacijos pirmininkas, kuri apžiūrėjo Sovietų elektros jėgaines išvystymus.

Udall spaudos konferencijoje nesileido į užsienio reikalų politikos reikalus, kuriais jis kalbėjosi su diktatorium Chruščiovu. Jis pareiškė, kad jo rašti-

kas pranešimas prezidentui Kennedy'ui rugsėjo 10 d. ir jo asmeniškai pasikalbėjimas su prezidentu liečia ir užsienio reikalus.

Kaip vieną iš „liberalizmo“ pavyzdžių Sovietų Sąjungoje Udall paminėjo, kad vyriausybė duodanti paskolas asmenims, kurie nori pasistatyti nuosavus namus netoli Sovietų naujos Bratsko užtvankos, ir 4,500,000 kilovatų jėgainei dabar statoma.

JAV vidaus sekretoriui Udallui tenka priminti, kad Klaipėdoje buvo leista katalikams statyti bažnyčią ir ją pastatė. O vėliau komunistai atėmė bažnyčią ir tos bažnyčios kunigus ir kitus asmenis nuteisė kalėjimui.

Dabar pavergtoje Lietuvoje atimami namai iš asmenų, pasistatę sau butelius, jei jie negali įrodyti kaip įsigijo namelius. Tai yra „liberalėjimas“.

Vėl dviratis madoje

STOKHOLMAS. — Švedijoje vėl dviračiai eina madon. Jų gamintojai tikisi šiais metais parduoti 150,000 dviračių Švedijoje, kurioje yra 7 milijonai gyventojų.

Dviratis tapo modernia susisiekimo priemone dėl to, kad prie automobilių spūsties gatvėse dviračiai galima miestuose greičiau važiuoti; nėra vargo su jo pastatymu („paparkinimu“); važinėjimas dviračiu yra sveikas sportas.

Popežius Jonas XXIII, kalbėdamas pasauliui per Vatikano radiją, pareiškė, kad būsimasis visuotinis Bažnyčios susirinkimas pateiks išspindimą dabartinių pasaulio problemų. Visuotinis Bažnyčios susirinkimas bus pradėtas šv. Petro bazilikoje spalio 11 dieną. (UPI)

Senatas davė teisę JAV prezidentui šaukti 150,000 atsarginių

WASHINGTON, D.C. — JAV Senato ir Kongreso nariai spaudžia prezidentą Kennedy'ą, kad jis darytų griežtesnius žygius prieš diktatoriaus Fidel Castro režimą Kuboje.

Senatorius Mansfield, daugumos Senate vadovas, vakar pasiūlė rezoliuciją, kad Jungtinės Amerikos valstybės gali panaudoti karines jėgas prieš komunizmo plėtimąsi Kuboje. Rezoliucija priimta.

Senatas patvirtino prezidento Kennedy'io prašymą pašaukti 150,000 atsarginių karinėse tarnybose, jei bus reikalingas.

Mariner II skrieja į Venerą

WASHINGTON, D.C. — Jungtinių Amerikos Valstybių raketos Mariner II, skriejanti link Veneros susitikti su ja gruodžio 15 dieną, veikia tobulai ir rugsėjo 11 dieną buvo nuskrudusi 2,500,000 mylių nuo žemės. 447 svarų „erdvės laivas“ siunčia aiškius radijo signalus.

Sovietų ir danų sutartis

MASKVA. — Sovietų Sąjunga ir Danija Maskvoje pasirašė bendradarbiavimo sutartį, baigus aštuonių dienų derybas. Tai pranešė Tass rugsėjo 11 d. Sovietai ir danai sutarė bendradarbiauti kultūros, mokslo ir švietimo srityse.

Erhard tarsis su Kennedžiu

BONNA. — Vakarų Vokietijos ekonomijos ministeris Ludwig Erhard vakar išskrido lėktuvu į Washingtą. Šiandien Erhard susitiks su prezidentu Kennedy'iu.

Vakarų Vokietijos vyriausybės kalbėtojas nepranešė kuriais klausimais vokiečių ekonomistas ir JAV prezidentas kalbės.

— Irake surasta 10,000 asmenų lavonų — žemės drebėjimo aukų. Daugiau kaip 10,000 lavonų surasta vakariniame Irane, kur prieš 11 dienų buvo žemės drebėjimas; daug jų dar yra griuvėsiuose.

Suomių prezidentas į Krymą

HELSINKIS, Suomija. — Suomų prezidentas Urho Kekkonen pradės 10 dienų atostogas sovietų Kryme spalio 3 dieną, kaip diktatoriaus Nikito Chruščiovo svečias.

Rytų Vokietijoje sumažėjo išstojančių iš bažnyčios skaičius. Nors ligi 1958 m. Rytų Vokietijoje buvo daug išstojančių iš evangelikų bažnyčios, tačiau 1959-60 m. laikotarpy šis skaičius pradėjo žymiai mažėti. Evangelikų bažnyčios statistinė įstaiga Vokietijoje praneša, kad Saksonijoje 1958 m. išstojančių skaičius buvo pasiekęs 101,515, o 1960 m. tas skaičius krito jau iki 54,838. Panašiai ir kitose Rytų Vokietijos provincijose. Spėjama, kad režiminė valdžia Rytų Vokietijoje pastaruoju metu daranti mažesnę spaudimą raginant ištotti iš bažnyčios narių tarpo.

Dvi naujas West Indies tautas — Jamaica ir Trinidad - Tobago — patvirtino užvakar Jungtinių Tautų Saugumo Taryba.

Britanijoje vakar areštuoti du snipai.

Kiek gimsta žmonių. Pasaulyje kiekvieną dieną gimsta apie 90,000 asmenų.

TRUMPAI IŠ VISUR

Braziliijoje vėl neramu. Brazilų nacionalinė saugumo taryba pareiškė, kad 3-čios armijos vadovas įsakė savo kariams būti pasiruošusiems pietinėje Brazilijoje užkirsti kelią netvarkai. Neramumai kilo, kai prezidentas Joao Goulart susikirto su Kongresu dėl savo galių.

Alžirijos vicepremjeras Ben Bella jau sudarė sąrašą asmenų, kurie kandidatuos į parlamentą. Iš sąrašo išskirti Ben Bellos konkurentai.

Sovietų lėktuvai per Kanadą. Neseniai trys Sovietų Sąjungos lėktuvai per Newfoundland nuvežė techniką į Kubą.

Keturi vakariečiai korespondentai dingę Kuboje; greičiausiai jie yra kubiečių saugumo rankose.

Indonezų komunistų jaunimo organizacija ragina prezidentą Sukarną ir užsienio reikalų ministrą Subandjro uždrausti Jungtinių Amerikos Valstybių taikos korpuso veiklą Indonezijoje.

Sovietų Sąjunga atidaro orinę kelevių tarnybą iš Maskvos į Rabatą, Marokę; Canarų, Gvinėjoje ir Accra, Ghanoje.

Katangos prezidentas Tshombe pritarias apjungimui

Tshombe teigia, kad du jo žandarai žuvo

NEW YORKAS. — Nuo Kongreso atsiskyrusios Katangos provincijos prezidentas Tshombe kaltina Jungtinių Tautų kareivius, jog jie užmušė du Katangos žandarus susidūrimo trečiadienį. Amerikiečių, Jungtinių Amerikos Valstybių ir kiti šaltiniai trečiadienio naktį ginčijosi dėl pranešimo apie kovą, pancingdami, kad ten nebuvo užmuštų ar sužeistų.

Tshombe, pakartotinai trukdęs Jungtinių Tautų pastangas sujungti jo provinciją su Kongo centro vyriausybe, pareiškė, jog šis incidentas sunaikino jo pasitikėjimą naujaisi Jungtinių Tautų planu apjungti Kongo.

Jungtinių Tautų pareigūnai patvirtino, kad J.T. indų kareiviai susisauė su Katangos žandais, bet, pasak jų pranešimo, katangiečiai pirmieji paleido kulkas ir nė vienas nebuvo sužeis-

Naujausios žinios

Prezidentas Kennedy vakar turėjo spaudos konferenciją, kurioje palietė Kubos reikalus.

Prezidentas Kennedy vakar Baltuosiuose Rūmuose pietavo su Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus pareigas einančiu U Thant, Valstybės sekretorium Rusku ir JAV atstovu Jungtinėje Tautose Adlai Stevensonu. U Thant neseniai grįžo iš Sovietų Sąjungos.

Raudonosios Kinijos kariškai daliniai pasirodė prie Indijos stoties šiaurės rytų pasienyje. Dėl šio pasienio vyksta ginčas tarp indų ir kinų. Šį kartą susirėmimo nebuvo.

Ministeris pirmininkas Mcmillan vakar sukvietė specialų ministrų kabineto posėdį numaraminti bendruomenės (Commonwealth) triukšmą, kilusį prieš Britanijos pastangas įsijungti į Europos Ekonominę Bendruomenę (Bendrąją Rinką).

Macmillan ieško formulos, kuri pagelbėtų įtikinti penkiolika kitų bendruomenės valstybių, jog Britanija jų „neišduoda“, sudarydama ekonominius santykius su vakarine Europa.

Indonezijos aviacija gauna raketų iš Sovietų Sąjungos.

Gen. Maxwell D. Taylor vakar atvyko į Kambodiją.

Washingtono Valstybės departamentas pareiškė, kad Tshombe remiantis informacijomis iš Leopoldvillės, Kongo sostinės, nesąten užmuštų ar sužeistų.

Tshombe pakvietė korespondentus į lavoninę Elizabethvillėje ir parodė dviejų žandarų (korporalo ir eilinio) kūnus. Jis teigia, kad Jungtinių Tautų kareiviai paleido ugnį iš kulksvaidžių, įsakius jo vyrams pasitraukti netoli Elizabethvillės.

Pasak pranešimo iš Jungtinių Tautų būstinės New Yorke, vakar prezidentas Tshombe vėl aprimo ir nebesipriešino Katangos sujungimui su Kongu.

KĄ JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTYBĖS DARYS SU KUBA?

Maskva nori palaužti vakariečių atsparumą ir budrumą

WASHINGTON, D. C. — Valdžios sluoksnuose pastebima, kad dabartinis šaltas karas pasitęjęs Kuboje yra išdava rusų planingo išstudijavimo JAV vidaus sąlygų ir demokratinio aparato nedidinančių. Pirmutinis tikslas tai suniekinti JAV prezidento pajėgumą arba nepajėgumą greit veikti.

Prezidento nuomone, Kubos krizė yra niekas daugiau, kaip

pasaulinio masto komunistų iššaukimas nuvarginti laisvojo pasaulio budrumą. Tačiau Jungtinės Amerikos Valstybės neprieštarė, kad rusai Kuboje įrengtų puolamąsias jėgas, nes šis kraštas panaudos prieš tai pačias griežčiausias priemones.

Tuo tarpu aišku, jog rusai yra aprūpinę Kubą priešlėktuviniais sviediniais, kurių tolis 25 mylios ir jie yra panašūs Nike

sviediniams prieš jų patobulinimą. Taip pat atsirado torpedinių laivų su vairuojamais sviediniais nuotoliu iki 15 mylių. Taip pat atsirado ir apie 3,500 technikų, kurie daugiausia moko kaip tais sviediniais naudotis.

Manoma, jog Kubos krizė atsilieps ir rinkimams rudenį. Šio krašto piliečiai visgi yra smarkiai susirūpinę „Hanibal ties vartais“.

KALENDORIUS

Rugsėjo 14 d.: Šv. Kryžiaus paaukštinimas, Zubrys.

Rugsėjo 15 d.: Šv. Marijos skausmų šventė, šv. Nikodemas, Putonė.

ORAS

Oro biuras pranešė: Chicagoje ir jos apylinkėje šiandien — galimas lietus, apie 70 laipsnių; rytų — giedra, vėsiava.

Saulė teka 6:29, leidžiasi 7:04.

Walton Butterworth nominuotą JAV ambasadorium Kanadoje. Karjeros diplomatas Butterworth, 59 metų, pakeičia Livingston Merchant, kuris pasitraukė iš ambasadoriaus pareigų. Butterworth bus specialus atstovas Europos Ekonominėje Bendruomenėje (Bendroje Rinkoje) (UPI)

Sporto Apžvalga

Redaguoja redakcinis kolektyvas. Rankraščius siųsti: 6849 S. Washtenaw ave., Chicago 29, Ill. Telef. 737-5926.

NERIES LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

Nors praėjusio šeštadienio popietę daugiau buvo panaši į lietu, bet tas Chicagos LSK Neries lengvųjų atletų neatbaidė ir jie, susirinkę į Marquette parko aikštę, užbaigė vasaros sezoną lengvos atletikos varžybomis, kuriose dalyvavo 51 dalyvis.

Jaunių A klasė: 100 m. bėgimas — Augaitis Algis, 11,8 sek. 100 m. bėgimas — Augaitis Algis, 26 sek. 400 m. bėgimas — Augaitis Algis.

Šuolis į tolį: Augaitis Algis, Šuolis į aukštį — Vitkauskas Andrius, 5'2". 1 mylios ėjimas — Kybartas Česlovas. Disko metimas — Tervydis Edmundas.

Mergaičių A klasė: 60 m. bėgimas — Juozevičiūtė Jūratė, 8,7 sek. Rutulys — Bačinskaitė Laima.

Jaunių B klasė: 60 m. bėgimas — Lišauskas Jonas, 7,9 sek. Šuolis į tolį — Linas Vidas. Šuolis į aukštį — Linas Vidas. Rutulys — Valaitis Leonas.

Diskas — Valaitis Leonas. **Mergaičių B klasė:** 50 m. bėgimas — Strasevičiūtė Virginija, 7,8 sek. Šuolis į tolį — Ringutė Elena, 1 v. Šuolis į aukštį — Ringutė Elena. Beisbolo sviedinukas — Rainytė Dalia.

Estafetė 4x50 — Brazdžionytė Viktorija, Ringutė Elena, Ruikytė Kristina, Rainytė Dalia — 1 vieta. Normantaitė Jovita, Strasevičiūtė V., Nainytė Laima, Domeikaitė K. — II vieta. Rutulys 8 sva. — Normantaitė Jovita.

Jaunių C klasė: 50 yd. bėgimas — Linas Arūnas, 7,5 sek. Šuolis į tolį — Linas Arūnas, 1 v. Šuolis į aukštį — Linas Arūnas, 1 v. Beisbolo sviedinukas — Linas Arūnas, 1 v.

Mergaičių C klasė: 50 yd. bėgimas — Stankutė Nijolė, 7,6 sek. Šuolis į tolį — Strasevičiūtė Marytė, 11'0". Šuolis į aukštį — Strasevičiūtė Marytė, 1 v. Beisbolo sviedinukas — Lišauskaitė Margarita, 1 v. Rutulys — Gasnerytė Violeta, 21'2".

Jaunių D klasė: 36 yd. bėgimas — Grigola Jonas, 1 v. Šuolis į tolį — Grigola Jonas, 1 v. Šuolis į aukštį — Grigola Jonas, 1 v. Beisbolo sviedinukas — Grigola Jonas, 1 v.

Mergaičių D klasė: 35 yd. bėgimas — Nainytė Rūta, 7,2 sek. Šuolis į tolį — Žiupsnytė Ramutė, 1 v. Šuolis į aukštį — Nainytė Rūta, 1 v. Beisbolo sviedinukas — Nainytė Rūta, 1 v.

Jaunių D klasėje geriausiai pasirodė Grigola Jonas (211" — šuolis į aukštį). Mergaičių C klasės geriausiai pasirodė Gasnerytė Violeta nustaumdama 8 sv. moterų rutulį 21'2".

Varžybos buvo pravestos gana sklandžiai, talkininkaujant vyresniems klubo nariams. Rungtynes stebėjo virš 20 žmonių. Visi pirmų, antrų ir trečių vietų laimėtojai buvo apdovanoti specialiai pagamintais kaspinėliais.

LITUANICA — MAROONS 0:4

Sekmadienį, pirmose rudens rato pirmenybių rungtynėse, Lituania žaisdama prieš Maroons pralaimėjo 4:0. Maroons, pirmenybių lentelėje dalindami pirmą vietą su Schwaben, aikštėje buvo per stiprūs varžovai ir Lituanos neišbalansuoti komandai — nenugalimi.

Lituania dėl kelių negalėjusių žaisti futbolininkų į aikštę išbėgo neįprastai silpnu sąstutu, kas ypač jautėsi puolime. Maroons pusėje matėsi visi juo tūzai ir jau pirmose žaidimo

Neries C klasės dalyvės. Iš k. į d. Violeta Gasnerytė, Zivilė Stonkutė, Nijolė Stonkutė, Viktorija Bačinskaitė.

Nour. Z. Degučio

minutėse pradėjo atakuoti Lietuvos kietas žaidimas, tačiau be gaminamos Lietuvos gynimas sėkmingai atlaikė nevienu antpuoliu tačiau puolimui visai nelaukiant kamuolio turėjo supažinti. Vienas po kito du įvarčiai ženklino pirmo kėlinio rezultata.

Po pertraukos aikštėje vyko gan kietas žaidimas, tačiau be staigmenų. Maroons atsiekė dar dvejetą užtarnautų įvarčių, kol teisėjas nušvilpė rungtynių pabaigą.

Iš Lituanos žaidikų aikštėje išsiskyrė žaidimu H. Gavėnia ir A. Skistimas, kairys gynikas ir centro saugas — du komandos ramsčiai. Vartuose debutavęs septyniolikametis K. Misiavičius, atrodė, egzaminą išlaikė ir ateiityje iš jo galima tikėtis išaugiant pajėgų vartininką.

Priežaismyje Lituanos rezervas nugalėjo Maroons rezervą 4:2.

SPORTO KRONIKA

— Lauko teniso turnyras Chicagoje. LSK Neries metinis lauko teniso turnyras įvyks šį šeštadienį ir sekmadienį McKinley parko aikštėse. Turnyras vyks vyrų ir moterų klaukšėse. Norintieji dalyvauti gali registruotis šeštadienį, rugsėjo 15, McKinley p. teniso aikštėse prie 37 St. ir Damen ave. Turnyras prasideda šeštadienį 10 val. ryto.

— Vytantas Grybauskas, 1962 m. S. Am. lietuvių lauko teniso meistris žais baigmines McKinley Tenis Club lauko teniso turnyro rungtynes su A. Anderson. Rungtynės įvyks rugsėjo 15 d., 11 val. ryte, McKinley parke.

— Futbolo rungtynės. LFK Lituania žais su lenkų Eagles šį sekmadienį Marquette p. aikštėje. Pirmos rungtynės prasideda 12:30 val. p.p. Tai bus antros Lituanos rungtynės Major lygos antrame rate.

— Rod Laver laimėjo lauko teniso "grand slam". Jis šį sezoną sugebėjo laimėti Prancūzijos, Australijos, Anglijos ir JAV lauko teniso tautinius turnyrus. Vienintelis kitas tenisininkas kuris sugebėjo šiuos keturis turnyrus laimėti buvo JAV Don Budge, prieš 32 metus.

Kovos su kryžiuočiais

1377 m. didelė kryžiuočių kariuomenė įsiveržė į rytų Lietuvą. Kryžiuočiai tada puolė Vilnių, Trakus ir plėšė kitas Lietuvos vietas. Trakų ir Vilniaus nepajėgė paimti, plėšė ir naikino, kur tik pasisukdami.

Kęstučio ir Vytauto vadovaujami lietuvių kariniai daliniai ir ginkluotų gyventojų būriai pradėjo užpildinėti kryžiuočius, kur tik jie pasirodydavo. Užpuolė naikindavo kryžiuočius, gabenamas maisto ar pašaro atsargas.

Šitaip užpildinėjami ir persekiojami, kryžiuočiai pradėjo jausti badą ir traukėsi atgal, bet ir lietuviai jų ir tada neatleido.

Iš to žygio grįžo tik maža kryžiuočių dalis.

Iki XVI amž. pradžios Panevėžys buvo tik Upytės pavieto kaimelis.

Būdamas geresnėje geografinėje padėtyje, prie vandens kelio, jis netrukus pradėjo aplenkti nepatogioje ir balotoje vietoje esančią Upytę.

1518 metais į Panevėžį sėnamiestį jau persikėlė iš Upytės visos teismo įstaigos. Netrukus pradėjo statytis naujamiestis, pradėjo į jį keltis pirkliai ir bajorai, steigti prekybos įmones.

Seno mirtis yra kaip atvykimas į uostą; jauno gi — kaip laivo sudužimas. — Plutarčas

Jaunieji D klasės dalyviai. Iš k. į d. J. Grigola, K. Grigola, Algis Valaitis, L. Degutis, R. Nainytė, R. Žiupsnytė, R. Degutyte. Nour. Z. Degučio

PARAMA

MIDWEST MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ
2515 West 69th Street Telef. RE 7-1731

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika		Rugsėjo 13, 14, 15 dienomis			
BARON Von Klueg Germ. Brandy	5th	\$3.85	HILLS BROS. COFFEE	2 Sv.	\$1.15
LEMON ICE Liqueur, 70 proof	5th	\$3.75	GRYBŲ (kelmučių)	Kvorta	\$1.19
LIEBFRAUMLICH, Schwarze Katz	5th	\$1.29	GRYBŲ (kelmučių) dėžė	12 kvortų	\$12.89
RICCADONNA Imp. Vermouth	Bottle	\$1.15	Didelis pasirinkimas importuotų šokoladų, šprotų, uogienių, įvairių silkų ir žuvų gaminių.		
AMBASSADOR Vermouth	5th	98c	KAINOS — ŽEMOS! KVIEGIAME ĮSITIKINTI!		
AUGSBURGER Beer, 24-12 oz. bottles. Case		\$4.75			

IR NESENSTA
Tai Juozo Švaisto

AUKSO KIRVIS

Šioje knygoje gražios mūsų žmonių pasakos, su paveikslais. Jās mielai skaito ir suaugę ir jaunieji. Labai tinka lietuvių kalbos pamokoms. Iš viso 73 pasakos. Kaina \$2.50. Pliatintojams didelė nuolaida.

Užsakymus kartu su pinigais siųskite

DRAUGAS
4545 W. 63rd St. Chicago 29, Ill.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas, Protezistas.
Aparatų-Proteza. Med. bandadai. Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t.t.

Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PProspect 6-5084

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 South Kedzie Avenue
Pirma liguonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HEMlock 4-1562 nuo 2 iki 9 v. p. p. kasdien, išskyrus trečią ir šeštą.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229.
Rez. telef. WALbrook 5-5076

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building), tel. LU 5-6446
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepa, skambinti MI 3-0001.

Ofisas: 3148 West 63rd Street
Tel.: Prospect 8-1717
Rezid.: 3241 West 66th Place
Tel.: Republic 7-7868

DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; treč. uždaryta. Antr. ir penkt. vakarais nuo 7 iki 8.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 W. 63rd Street
Kampus 63-ojos ir California
Val. kasdien nuo 6-8 val. vak. Šešt. 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso telef. 476-4042
Rez. WALbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 Elgin
425 No. Liberty Street, Rcutte 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. HE 4-2324

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvirt., penkt. 1-4 ir 7-9. Antr. 1-6, treč., šešt. pagal sutartį, sekm. uždaryta.

Tel. ofiso HE 4-5758; Res. HI 5-3225

DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street
(Bendra praktika ir Alergija)
Valandos, pirm., antr., ketvirt. 2-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v.; šeštad. 10 v. r. iki 1 p. p. Liguonis priima pagal susitarimą.

Tel. ofiso 247-1002, Namų PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
Valandos pagal susitarimą.
4063 Archer Avenue (Erie California Ave.)
Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepa skambinti MI 3-0001.

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-0867

DR. B. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Šeštad. 1-4 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
VAL: kasdien nuo 6-8 vak. vak. Šeštad. nuo 10 iki 12 valandos. Trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.
Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO 29, ILL., Tel. Ludlow 5-9500

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter, by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription rates: \$13.00 per year in Chicago, Cicero and Foreign. \$11.00 per year outside of Chicago and in Canada

Prenumerata:	Metams 1/2 metų 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cicero ir užsienyje	\$13.00 \$7.00 \$4.00 \$1.75
JAV ir Kanadoj	\$11.00 \$6.00 \$3.50 \$1.50

• Redakcija straipsnius savo nuožūra. Nesunaudoti straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 5:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

Ofiso tel. HE 4-7007.
Namų rez. PProspect 8-9081

DR. JANINA JAKSEVICIUS
JOKSA
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63 Street
Val.: Pirmad. ir ketv. nuo 3 iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 4 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį ir šešt. uždaryta.

Telefonas: GROvehill 6-1595

DR. ALDONA JUSKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. p. pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius, uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštad. tik 10-12.

Tel. RELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antra., ketvirtad ir penktad. nuo 1-4 p. p. 6:30-8:30 val. vak. Šeštad. 1-4 val., trečiadienį uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiadienius, šeštadieniais 12 iki 4 popiet

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepa, šaukti KEDzie 3-2868

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: Kasdien popiet nuo 12-3 val. vak., pirm., antr., ketv. 6-9 val. Trečiadieniais tik susitarus.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antr., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiadienį, 11 val. ryto — 1 val. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEMlock 6-3545 (OFISO IR REZ.)
VALANDOS PAGAL SUSITARIMĄ

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Tel. — PProspect 8-7773
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 p. p. antr. ir penktad. 5-8 v. v.

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 6-9801

DR. J. MESKASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštad. 9 v. r. — 2 p. p.
Trečiadieniais uždaryta

Ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

Tel. PProspect 6-9400

DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-0257, rez. PR 6-6659
Rez. 6600 So. Artesian Avenue
Val. 11 v. ryto iki 3 v. p. p., 6-7 v. v.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Staigiai susirgus arba susižeidus (Emergency), šaukite telefonu — 434-6967 nuo 2 valandos po pietų iki 5 valandos ryto kasdien.

Ofiso telefonas — OL 4-2421

DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4307 So. Kedzie Avenue (Kampas) Kedzie ir Archer
VAL. kasdien nuo 2 iki 8 val. vak. Treč. ir sekmad. tik susitarus.

DR. ZIGMUNDAS RUDAITIS
Spec. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Sv. Kryžiaus ligoninę.
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryto ir nuo 6-8 val. v. Šeštad. nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keikia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 10, ryto iki 8 vak., trečiadienį uždaryta. Šeštad. 10 v. r. iki 2 p. p.

Rez. tel. PR 9-0563, Rez. PR 9-6780

Dr. W. Ross — Dr. L. Seibutis
Inkstų, pūslių ir šlapimo takų chirurgija
Ofisai: 7958 S. Western Ave., tel. GR 6-0091; 392 E. 150th St., Harvey, Ill., tel. EDison 3-4383; 30 N. Michigan Av., Suite 308, tel. CE 6-7764. Valandos pagal susitarimą.

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
6440 So. Pulaski Rd. Tel. LU 2-5775 arba 15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill. Telef. FU 5-2020.
Valandos pagal susitarimą. Jeigu neatsiliepa skambinti TE 9-1071.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELiance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. p. ir 6-8 p. m. Penkt. tik 1-3 p. p.
Trečiadienį ir šeštad. pagal sutartį.

Ofiso telef. OLltside 4-2896
Rezid. telef. WALbrook 5-3097

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. Ashland Avenue
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos kiekvieną dieną 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta, primama pagal susitarimą. Šeštadieniais nuo 2 v. iki 5 v. v.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St. Tel. PProspect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šešt., 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 8-6195

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirma liguonis pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel.: HE 4-2123 nuo 1 iki 8 val. popiet, kasdien, išskyrus trečiadienį ir šeštad.

Telefonas — GROvehill 6-2823

DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8. Šeštadieniais 1 iki 4 val. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. PProspect 6-9400

DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 2-4; 6-8. Šeštad. nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 South Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659
Rez. 6600 So. Artesian Avenue
Val. 11 v. ryto iki 3 v. p. p., 6-7 v. v.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Staigiai susirgus arba susižeidus (Emergency), šaukite telefonu — 434-6967 nuo 2 valandos po pietų iki 5 valandos ryto kasdien.

ŠV KRYŽIAUS LIGONINĖ

Šv. Kazimiero Seserys verčia naują savo turtingos ir šakotos veiklos istorijos lapą. Ateinantį sekma dienį jos atidaro duris naujam, dideliam, moderniam Švento Kryžiaus ligoninė, Chicagoje, pastatui. Tai bus istorinė diena ne tik joms, bet ir visai Amerikos lietuvių visuomenei.

Sis naujas ligoninės pastatas pastatytas ir įrengtas kainuoja devyni milijonai dolerių, nepriskaitant žemės, ant kurios pastatytas, kainos. Ir tuo atžvilgiu įvykis bus istorinis. Tenka laikyti, kad tai bus pirmoji lietuvių įstaiga Amerikoje, kurios pastatymas ir įrengimas kainuotų taip didelę pinigų sumą. Tokį brangų pastatą statyti reikėjo labai daug drašos ir už didelę drašą tenka sveikinti kazimieriečių seselių kongregaciją. Iš praetis jau gerai žinome, kad joms drašos žmonių gerovei ir naudai niekuomet nepritrūkdavo. Tačiau, darant šį žygi, jos peržengė ir savo tradicinės drašos ribas. Atrodo, kad jos yra įsitikinusios, jog tas, kas neišdrįsta daryti naujų žygių bei užsimo jimų, kas neišdrįsta saviškai rizikuoti, pasilieka gyvenimo užnugaryje, tas neprograsuoja. O jos nėra atsilikėlės. Jos metai iš metų daro pažangą ir tai labai ryškiai parąngą ne tik sergančiųjų globojimo ir gydymo, bet ir kitose gyvenimo srityse, ypač švietimo ir auklėjimo. Kiekvieną jų gerą ir drašų žygi Dievo garbei ir žmonių gerovei Aukščiausias laimino, išklaudydamas jų ir jų rėmėjų bei bičiulių maldų.

Šv. Kazimiero Seserys šiuandien tvarko ir valdo tris ligonines. Pirmoji yra Švento Kryžiaus, antroji — Loretto (abi Chicagoje) ir trečioji — Antelope Memorial, Neligh, Nebraska.

Ligoninėms vadovauti ir tvarkyti kazimierietės yra gerai pasirušiosios. Tos, kurios yra skiriamos ligonių globojimo pareigoms, yra išėjusios specialius administravimo ir gallesingųjų seselių (niursių) mokslus. Be to, jos šiuandien jau ir patyrimo daug turi, nes šioje srityje jau dirba nuo 1928 metų, nuo tos dienos, kai buvo pastatyta ir atidaryta pirmoji jų Švento Kryžiaus ligoninė Chicagoje.

Ji buvo iškilmingai pašventinta 1928 m. lapkričio 4 d., dalyvaudant tūkstantinėms lietuvių mionims. Šventinimo apygais atliko kardinolas Mundelein. Jis ir reikšmingą kalbą pasakė, pabrėždamas savo džiaugsmą, kad lietuviai, turėdami Chicagoje daug visokių kitokių įstaigų, dabar jau turi ir ligoninę, kurioje lietuviai gydytojai, lietuvės gallesin-

Spaudoje ir gyvenime

UNIVERSITETŲ ATSAKOMYBĖ

Kaip "Darbininkas" skelbia, šia vasarą Montevideo, Urugvajaus sostinėje, įvyko Pax Romana kongresas, kuriame dalyvavo apie 4000 dalyvių. Atstovų buvo apie tūkstantis iš Europos, Azijos, Afrikos ir Amerikos žemyno.

Dalyvavo ir lietuviai. Kaip "Darbininkas" rugsėjo 11 d. laidoje rašo, kongrese dalyvavo ir lietuviai:

"Iš Urugvajaus lietuvių kongrese atstovavo Kazimieras Cibiras, Lietuvos atstovybės atache, klebonas kun. Jonas Gledrys, kun. Juozas Venckus ir kun. Petras Daugintis. Iš Argentinos buvo atvykęs Vladas Survilienė, iš Brazilijos — prel. Pijus Ragažinskas ir kun. Antanas Milius, iš Jungtinių Valstijų — dr. Vytautas P. Vygantas".

Jungtinių Amerikos Valstijų ir kitų kraštų atstovybės kvietėsi delegacijas vaistm. Dr. Vyt. Vygantas dalyvavo JAV atstovybės ir Montevideo kardinolo surengtuose priėmimuose. Kardinolas Antonio Barbieri dalyvavo posėdžiuose ir šiaip kongresui parodė didelio dėmesio".

gosios seserys ir kiti ligoninės tvarkymui reikalingi specialistai turės galimumus gilintis savo profesijoje, joje reikštis, progresuoti ir žmonėms jų fizinio sunegalavimo bei skausmo valandoje atnešti pagalbą. Jis pažymėjo ir dvasinį momentą, kad katalikiškoji ligoninė skiriasi iš kitų tuo, jog čia ligonis randa ir dvasinę pagalbą bei suraminimą, kas turi labai daug įtakos ir į bendrą žmogaus sveikatos padėtį, duoda jam jėgų išverti kūno skausmuose ir greičiau sveikti.

Pirmoji Šv. Kryžiaus ligoninė viršininė buvo sesuo M. Vincenta (1928 — 1929 m.), antroji — sesuo M. Alma (1929 — 1933 m.). Pirmuoju gydytoju personalo pirmininku buvo dr. Aleksandras Javois (Jovaišas), antruoju — dr. Steponas Biežis, trečiuoju — Mykolas Strikolis. Pirmųjų lietuvių gydytojų tarpe, be čia minimųjų, buvo dr. Konstancija O'Britis (Mastauskienė), dr. Adomas Juška, dr. P. Zalatorius ir kiti. Vėliau ligoninės gydytojų personalan įstojo jau nesni lietuviai gydytojai: dr. Jonas Simonaitis, dr. Feliksas Vinskūnas, dr. Antanas Rakauskas, dr. Petras Brazis, dr. Juozas Kadzevičius. Šiuo metu Švento Kryžiaus ligoninė tebesidarbuoja (be abejonės dar buosis ir naujū) šie lietuviai gydytojai: A. Javois, St. Biežis, M. Eisinai, A. J. Šimkus, P. Brazis, K. O'Britis, Aldona Juška, Pr. Mažeika, M. Strikolis, Jonas Vaitkus, F. Vinskūnas, B. Zubrickas (Zubrick), K. Balukas, Milda Budrienė, Ona Vaškevičiūtė ir kiti.

Naujam ligoninės pastatui lėšas sutelkti daug padėjo specialiai sudarytas komitetas, kuriam pirmininkavo a. a. buvęs Chicago miesto meras Martin Kennelly. Daug padėjo apylinkės parapijos. Didelį įnašą davė patys ligoninės gydytojai. Tačiau nieks, berods, negali įsivaizduoti, kad pastatas pastatytas ir įrengtas be skolos. Anaipol. Yra užtraukta stambi skola, kuriai išmokėti teks gerokai įsitempti. Jas mažins ligoninės operavimo, tvarkymo įeigos (nuo ligonių), bet bus reikalinga ir pašalinė parama.

Ligoninės ateitimi neabejojame. Kaip pirmoji ligoninės dalis buvo išlaidyta, išmokant jos statybos skolas ir pastatant ją aukštam lygį, kaip kitos dvi ligoninės buvo ir gerai sutvarkytos ir nugalėti jų finansiniai sunkumai, taip bus ir su keleriopai padidinta Šv. Kryžiaus ligoninė, kurią poryt atidaro Šv. Kazimiero Seserys. Mes joms linkime geriausios sėkmės.

Kodėl universitetai

Bendras Pax Romana suvažiavimas įvyko liepos gale, gi studentai posėdžiavo rugpjūčio 1-7 dienomis. "Darbininkas" rašo, jog "Universitetų vaidmenį panagrinioti pasirinkta dėl to, kad tas klausimas Pietų Amerikoje gana opus. Universitetų neauga ir tie nėra pakankamoje aukštumoje. Baigusieji universitetus atitrūksta nuo platesnės visuomenės, nesirūpina būtinom socialinėm reformom, nevengia korupcijos. Yra gana stipri laicistinė ir ateistinė dvasia. Paskutiniu laiku labai pagyvėjo komunistinė propaganda. Kongresas susitelkė ties klausimais, kaip pakelti universitetų lygį, paskleisti krikščioniškas tiesas, įrąginti rūpintis savo tautoje didesniu socialiniu teisingumu, apšvieta, būtinom reformom".

Vėl dr. Vygantas

Studentų suvažiavime buvo atstovaujami 42 kraštai. "Svarstyta katalikiškoji akcija universitetuose, krikščioniškasis pasirušimas savo profesijai, asmenybės ugdymas". (Nukelta į 4 pusl.)

PRANCŪZŲ - VOKIEČIŲ SANTARVĖ

Buvę priešai sustiprino draugystę

GEDIMINAS GALVA

Prezidentas de Gaulle turi drašos ir aiškų politinį galvojimą. Ne daugelis numanė, kad Alžirijos klausimo sprendimas, nors ir pažeidžiantis prancūzų savimeilę, sustiprins Prancūziją. Slaptosios armijos suokalbis jį paskelbtai Prancūzijos priešų ir iškelti į kartuves laigėsi traigiškai pogrindžio sąjūdžiai. Alžirijoje vyksta tarpusavio maišatis, kurią prancūzai iš šalies stebi ir gina savo reikalus.

Per pastarąjį penkmetį daug klausimų išspręsta, bet dar daugiau laukia savo eilės. Ketvirtosios respublikos feodalai dar maištauja prieš de Gaulle, kuris pirmą kartą nuo 1798 metų sugebėjo įgyti tautos pasitikėjimą. Tvirta atspara krašte suteikė drašos daryti toli siekiančius sprendimus užsienio politikoje. Prancūzai, kurie netoliomoje praetyje buvo vokiečių siaubiami, ištiesia ranką savo kaimynui. Buvusių priešų nenusakoma nepakanta dingsta ir ją pakeičia dviejų tautų santarvė.

Glaudus tautų bendravimas

Kai Europos dviejų tautų va-dovai bičiulivosi, amerikietiška spauda rūpinosi įvykiais Kuboje ir dideliu įžulumu aprašinėjo nuotykius Sovietų šnipo Sobel, kuris, sekdamas seną paprotį, net Sabolevičium pasivadina, o spauda sąmoningai lietuviu skelbia.

Prancūzijos prezidentas iškilmingiausiai buvo sutiktas Ham-burge. Ten jis pirmą kartą užsivilkio karinę uniformą vykdamas tarti žodį Vokietijos karo akademijos auklėtiniam. Jis tarė: "Prancūzija ir Vokietija tik susijungusios gali pasikliauti savo jėga ir rimtai pasitikti ateities įvykius. Visa tai liečia ir jos kaimynus, kurie savo pa-jėgas turi sutelkti su mūsų sio-mis." Jis priminė veiksmingą techniškąjį apsiginklavimą, kurį daugelis sutapdino su branduoliniu ginklais. Vokiečių in-

De Gaulle kelionė Vokietijoje

Siauražiūriui prancūzui nelengva suprasti, kai Alžirijos tautiečiai turi apiešti kraštą ir keltis į metropoliją, dar sunkiau susigaudyti Prancūzijos Vokietijos santykiuose. De Gaulle, nugalėto krašto prezidentas, tampa nugalėtoju. Jis vyksta į Vokietiją 23 metams praslinkus nuo antrojo visuotinio karo, kai vokiečių plieninė armija ėmė siausti. Rugsėjo 4 d. jis nusileidžia Koelne. Tai buvo atsakymas į vakarinės Vokietijos prezidento praėjusiais metais lankymąsi Prancūzijoje. Anuomet patylomis Prancūzijoje sutiktas Heinrich Luebke, nūnai vokiečiai nepaprastai iškilmingai pagerbė de Gaulle.

Kai prieš du mėnesius vokiečių kancleris K. Adenaueris ir lankėsi Prancūzijoje jis nesitenkino vien sostine. Mažesniuose miestuose jis buvo iškilmingiau sutiktas. Ir de Gaulle pareiškė norą atlankyti vokiečių miestus, nes laikinoji jų sostinė Bona mažiau turi gyventojų už laikinąją Lietuvos sostinę Kauną.

Vokiečiai ilgokai ruošėsi sutikti Prancūzijos prezidentą. Koelne svetį pasitiko ne tik politikai, bet ir didelė policijos palyda bei medicinos personalas.

Ankstyvą atvykimo rytą Prancūzijos prezidentas buvo kiek pavargęs, išblęškęs, santū-

rus, o veidas mažai ką sakė, kaip ir visuomet. Jis vyksta iš miesto į miestą, iš priėmimo į priėmimą, kalba seka kita, o politiniai pokalbiai nepertraukiami. Vokiečiai sutiko nepaprastai draugingai generolą, kuris tvirtino, jog Maginot sutvirtinimai neatlaikys vokiečių antpuolio. Nūnai jis perša naujus sutvirtinimus prieš naują priešą rytuose.

Prezidento išpėjimas

De Gaulle plačiau aptaręs abiejų tautų karus, juos pavadino beprasme dvikovą. "Šiuo metu iškyla nepaprastas pavojus pasauliui. Šiaurinio Atlanto santarvė teturi tiek reikšmės, kiek yra apsisprendę prancūzai ir vokiečiai ginti Rheino krantus. Tik jungtinėmis pajėgomis tegalima užtikrinti Europos tarpimą, galybę ir garbę".

Hamburgo universitete jis išsamiai aptarė šio mėto politinius polėkius ne tik sutvirtinti ūkišką, bet ir politinį bendravimą Europoje. Prancūzai ir vokiečiai deda pagrindus naujam europiniam bendravimui, kurio pareiga atlikti šio tarpsnio uždaviniai.

Prancūzijos prezidentas ir vakarinės Vokietijos kancleris telkia jėgas sustiprinti vakarinę Europą, kurios jėga gali nustelbti šio tarpsnio varžovus, kurie šiais metais ypač padidino įtampą.

Du seni vyrai, abu katalikai, parodė politinę išmintį ir ryžtą atsikratyti atgyventų nepakantų prietarų šiame įtampos tarpsnyje, kuris jau rodėsi esąs beviltišku.

Prez. Kennedy lankosi erdvių projekto bazėje. Dešinėje viceprez. Johnson. Prezidentas tikina, kad Amerika dar prieš 1970 m. bus mėnulyje ir neužsisleis Sov. Sąjungai erdvių lenktynėse.

TIESA, KURIOS IEŠKOME

DR. J. MIKELIONIS

Darant tolimesnę šio medicinos-religijos bendradarbiavimo išvadą, nėra abejotina, kad religija įgaus vis daugiau ir daugiau prasmės medicinoje. Nepamirškime, kad ir vienas iš pirmutinių Kristaus apaštalu-evangelistų, šv. Lukas, buvo gydytojas. Jis yra didelis religinės reikšmės medicinos simbolis.

Ateities kunigas bus glaudesnis gydytojo bendradarbis. Ligonis, ypač atsidūręs sunkioje ligoje, yra reikalingas daug didesnio psichologinio ir dvasinio supratimo, negu jis gauna dabar, net ir moderniausias ligoninėse iš visada užimtų, bebėgiojančių gydytojų ir seselių. Be fizinio gydymo, toks ligonis yra dar reikalingas gero dvasinio atramos taško, entuzijazmo ir užsidegimo pasveikti ir gyventi vienam ar kitam tikslui. Fizinė sveikata daug greičiau palūžta, kada žmogus yra pavargęs dvasioje ar sunkių nelaimių sukūstas taip, kad visas jo gyvenimo pagrindas, atrodo, paslydęs iš po kojų. Jis blaškosi, nemiega, nevalgo, susigraūžęs — rodos, nebenturi tikslo nei gyventi.

Ar daug iš mūsų suprantame kitą tol, kol tos nelaimės neapninka mūsų pačių, ir kaip greit mes pabundame, kada jos pasidaro mūsų!

Su mirštančiu ligoniu yra dar blogiau, jo dvasinė priežiūra ligoninėje yra lygi nuliiui. Jis yra vienas savyje ir savame pasaulyje. Juo labiau, jeigu jis žino, kad mirtis yra neišvengiamo ir dar turi savokima, — tikėkite manim, — jo pasaulis yra visai kitoks negu mūsų. Kąžin kas geriau būtų: ar kad toks ligonis

numirtų su piliule burnoje, arba duodant „šatą“ (kuris yra jam jau tiek reikalingas, kaip šaukštas po pietų), ar prityrusio ir pasišventusio kunigo priežiūroje?

Atvirai kalbant, mirtinas ligonis šiais laikais yra dažniausiai priblokštas raminančių-migdančių vaistų, kurie laiko jį nuolatiniame snauduly, be pilnos sąmonės iki pat mirties. Vieniems šitai yra pateisinama, kitiems — ne. Dvasinis paruošimas ir pilna sąmonė atneštų geresnius rezultatus. Kada gi daugiausia reikalinga ligoniui atidaryti akis, jeigu ne prieš mirtį.

Deja, nevienas ligonis, nenuvokdamas teisybės, gydytojų ir žmonių apgaudinėjamas, miršta besvajodamas apie rytdienos gyvenimą, dažniausia materijalinį ir doleriukus... Nevadinčiau tokios mirties labai laiminga.

Mirties nėra reikalo laukti, nė jos bijoti, bet tik skaitytis su faktu, kurio niekas neišvengs. Kam tada daryti iliuzijas, lyg mes amžinai gyventume ir lyg gydytojai mus visada pagydytų. Čia yra viena iš didžiausių spragų medicinoje; tai yra dvasinė spraga. Gydat kūną, negalima užmiršti visos žmogaus asmenybės, jo dvasinio aš.

Yra tikra, kad ateities gydytojas neartės prie ligonių, bet tolės nuo jų, trauksis iš savo išrastas mašinas, kaip į koki civilizacijos pagimdytą kiautą; jomis pasiremdamas, jis darys dijagnozus ir gydys ligonius iš didžiausių nuotolių, net visai jų nematydamas. Atsirada tada reikalas paruošti specializuotų žmonių kadrus, kurie tarpininkaus tarp gydytojo ir ligonio. Ir šitai gali įvykti, tur būt, ne per tolimoj ateity. Tokiu atveju šie paruošti ligoninių kadrai bus tikrieji dvasiniai ir tiesioginiai jų gydytojai. Geriausiai būtų, kad tokie kadrai būtų vadovaujami ne Social Service tarnautoju, kaip yra dabar, kuriems rūpi vien „pletkų“ suregistravimas ir piniginis klausimas, bet gerai ir specialiai paruoštų dvasininkų, ne para-

Arabų pasaulio vadovybės krizė

Jos metu Sovietai kelia koją į Šiaurės Afriką

PRANAS DAILIDĖ

Arabų pasauliui šiuandien priklauso trylika arabų gyvenamų kraštų, užimančių didžiulius Arimųjų Rytų ir Šiaurės Afrikos plotus. Kai ir savo skaičiumi, viršijančiu 35 milijonus, arabai prilygsta didesnėms pasaulio tautoms, turinčioms nemažos įtakos centre politikoje, jų tarpe yra gana populiarai panarabizmo, t. y. arabų vienybės idėja. O arabų nacionalizmas čia turi kuo pasiremti. Juk dar tūkstantis metų prieš krikščionybės pradžią arabai buvo sukūrę aukščiausia anais laikais civilizaciją, valdė didesnę dalį tuomet žinomo pasaulio ir davę žmonijai nemažą mokslo žinių ir išradimų. Iš arabų daug vėliau Europos tautos yra gavusios, be ko kita, ir mūsų vartojamas skaitlines, arba ženklus skaičiams žymėti, o eilė Azijos tautų — persai, turkai ir t. t. ir abecėlė. Arabai davė musulmams jų pranašą Mahometą ir musulmų bibliją — Koraną, o bendrai kultūrai plačiai išgarsėjusių literatūrinių kūrinių.

Ypatingai yra garsūs arabų istorijoje Mahometo ir jo įpėdinių — halifų aikalai. Vėliau vidujiniai nesutarimai ir kovos tarp arabų pagelbėjo išgelėti jų gyvenamuose kraštuose svetiems. Iš pradžių, šešiolikto šimtmečio pirmoje ketvirtyje, tuos kraštus užkariavo turkai, vėliau Europos valstybės paverė Artimuosius Rytus ir Šiaurės Afrikos plotus savo kolonijomis. Tik dvidešimtam šimtmečiuje, po didžiųjų pasaulinių sukrėtimų, arabų gyvenami kraštai pradėjo grįžti į nepriklausomą gyvenimą, bet jau atskiroms nepriklausomoms valstybėms. Ir šiuandien jų priskaitome jau trylika. Toks susikaldymas neduoda arabams norimos įtakos tarptautiniame gyvenime. Dėlto arabų vadai deda pastangas vienu arba kitu keliu arabų kraštus sujungti.

Tačiau ligšioliniai mėginimai toje srityje nebuvo sėkmingi.

Kodėl, nesunku bus suprasti, jeigu prisiminsime, kad Artimieji Rytai ir Šiaurės Afrika sudaro svarbias strateginių pozicijų vietas einančioje dabar laisvojo pasaulio kovoje su raudonoju imperializmu. Tas

pozicijas nori turėti ir Vakarai ir Sovietų Sąjunga. Dėl priešingų įtakų arabų kraštams sunku nusistatyti bendrą politikos liniją. Jų vyriausybės kalba apie arabų vienybę, bet praktikoje ta vienybė pasireiškė tik Izraelio valstybės atžvilgiu. Arabų kraštų sudaryta sąjunga siekia tą valstybę iš žemėlapiu išbraukti. O šiaip jau arabų kraštų apjungimas įvairių jų vadų yra suprantamas, atsivėlgiant į asmeniškų sumetimų. Beveik kiekvienas tų vadų norėtų matyti visus arabus savo vadovybėje. Egipto Nasseris jau buvo bepradedęs kurti Jungtinę Arabų respubliką. Į tą respubliką turėjo įeiti ir Marokas, ir Alžirija, ir Tunisas, nekalbant jau apie kitus arabų kraštus. Tačiau Tuniso Bourguiba ir Maroko karalius buvo užsimoję su daryti atskirai Šiaurės Afrikos sąjungą, kai tik Alžirija gaus nepriklausomybę. Jie Nasserio planą ne tik nerėmė, bet daugeliu atvejų trukdė. O kai Sovietai pajuto, kad su Nasseriu jiems nepakeliumi ir palovė jį rėmė, subiro ir jo sukurta Jungtinė Arabų respublika iš Egipto ir Sirijos.

Prieš keletą dienų buvo suduotas ir galutinis smūgis Nasserio autoritetui, kaip pretendentiui ir arabų pasaulio vadovybė. Atsiskyrusi nuo Egipto Sirija pasiskundė Arabų sąjungai prieš Nasserio pogrindžio pastangas susigrąžinti Siriją į Jungtinę Arabų respubliką. Sąjungos suvažiavime Libane Syrijos atstovai tą skundą dokumentais įrodė. Nasserio delegatas bandė protestuoti, bet susidūrė su vieningu dvylikos kitų delegacijų frontu. Jam beliko iš suvažiavimo pasitraukti. O arabų vienybę pradėjo lipdyti Arabijos karalius Saud su Jordano karalium Husseinu. Imdami pavyzdį iš Adenauerio ir de Gaulle, jie metė į šalį ligšiolinius vaidus ir sudarė ūkinę ir karinę savo kraštų sąjungą.

Tuo tarpu Sovietai susidomėjo Š. Afrikos sąjungos planais

Einant kovoms už Alžirijos nepriklausomybę, Sovietai gerai (Nukelta į 4 pusl.)

pijose dirbančių šie kadrai turėtų būti paruošti taip, kad jie būtų ligonių mylimi ir instinktyviai laukiami, neprimetant jiems jokios prievartos, — tik tada tikslas bus pasiektas.

Nesvarbu, ar ši mintis bus kam nors priimtina ar atmetina, bet svarbu yra tai, kad vienoj ar kitoj formoj religija ir jos atstovai dvasiškai, kadaise paneigti ligoninėse, užims vis tampsnį bendradarbiavimo ryšį su gydytojais. Tiesiog negalima įsivaizduoti tikinčio krikščionio, kuris, pasitikėdamas vien gydytoju, paneigtų Dievą ir jo kuniga. Taip pat negalima įsivaizduoti nė tokio „supermano“ gydytojo, visvien — tikinčio ar ne, kuris galvotų, kad tik jis pats vienas yra alfa ir omega. Koks bebūtų gydytojas, jis viską dažnai pergyvena su ligoniu ir stengiasi jam padėti pagal geriausią savo patyrimą ir sąžinę, nekalbant jau apie ligonio mirtį, kuri visada daugiau ar mažiau pribloškia kiekvieną gydytoją.

Dvasinė reikšmė ligonio gydyme yra be galo svarbi, ir dėl to niekas negali ginčytis. Ir čia į pagalbą turėtų ateiti kunigas. Kiek pagerėtų neurastenikų, kurie blaškosi, nerasdami kelio, nė logiškos išieties iš savų klaidų, kiek susitvarkytų alkoholikų, narkomanų, savizudžių, išgytų histerikų, pesimistų, jeigu jie tik sutvarkytų savo gyvenimą, sustiprėtų dvasiškai ir įsigilintų vis daugiau į tikėjimą. Geras psichiatras žino, kaip religijos, taip ir kunigo reikšmė daugelyje atvejų. Dvasios ir kūno konfliktas nevienam jaunuoliui pribalgia nervus, vos gyvenimą jam bepradėjus. Vien raminantieji vaistai jam čia nepadės; jam reikia padėti išnarplioti tuos prieštaraujančius konfliktus, kad jis vėl atgautų dvasinę pusiausvyrą. Geriausias kelias yra religija.

(Bus daugiau)

VERKIA LIETUVA DIDVYRIŲ...

Arkiv. Matulionį palydint amžinybėn

DR. I. URBONAS

Praeina laikas, kaip pelkių ugnys, valstybės griūva, kaip senos dekoracijos, tik didvyrių aidą archangelas neša...

Carducci

Didelių vyrų neteko lietuvių tauta. Tautos ir Bažnyčios kankinio arkiv. T. Matulionio ir Nepriklausomybės akto signataro — prof. M. Biržiškos.

Cia sustosiu prie arkiv. T. Matulionio. Gili pagarba ir meilė mūsų visų lydi prof. M. Biržišką, bet apie jį rašys kiti, aščiau jį pažinę ir daugiau tam kvalifikuoti.

Didvyrių yra įvairių. Vieni jų grįžta laimėję iš karų ir juos pagerbia tauta. Kiti negrįžta po kovų su laurais, bet, kovoję drąsiai, neišdavę savo idealų, už kuriuos kovoję, miršta. Šios rūšies didvyriai nesulažo kardų, nenusilenkia prievartai, nors ir turi žūti. Tai didvyriai — kankiniai. Bet jie, ir mirdami, nemiršta. Jie nemiršta tautų istorijoje, žmonių širdyse ir legendose, kaip nemiršta mūsų Pilenų kunigaikščio Margio legenda.

Į šių didvyrių grupę įsiričiuoja ir mūsų tautos ir Bažnyčios kankinys a. a. arkivyskupas Teofilis Matulionis. Jo gyvenimas išsiskiria tragizmu. Jam teko gyventi tokiais laikais ir tokiose aplinkybėse, kad beveik pusę savo gyvenimo turėjo praleisti persekiojimus, panieką ir kančias. Iš šalies žiūrint, jis neparnesė pergalės laurų, nė laimėjimų iš kovų, bet jis nesulaužė kardo — nenusilenkė melui, smurtui ir prievartai, nors ir turėjo kentėti. Jis neišdavė Dievo, nei lietuvių tautos, o stovėjo, drąsiai pakėlus galvą, šių dviejų brangenybių sargyboje — "kaip ažuols drūts ten prie Nemunėlio"...

Kančios keliu...

Cia neminėsiu jo biografijos, o tik jo gyvenimo kančios momentus, kurių jis daug patyrė.

Iš savo pirmos parapijos Bykove, Latvijoje, jis buvo caro valdžios pašalintas ir atkeltas arčiau valdžios akių į Petrapilį. Nelengvas buvo darbas ir čia naujoje parapijoje, kuri susidėjo iš kelių tautų: lietuvių, lenkų, latvių ir baltgudžių. Nors klebonas mylėjo visus savo 12 tūkstančių parapičių ir skelbė Dievo žodį lygiai lietuvių, lenkų ir baltgudžių kalbomis, bet lenkai jį apskundė vyskupui, kad jie esą "skriaudžiami". Surašius jo parapičių tautybėmis, pasirodė klebono tiesa.

Arabų valstybės krizė

(Atkelta iš 3 pusl.)

su tais planais susipažino. Ir, žinoma, pažadėjo juos paremti, kai Alžirija bus nepriklausoma. Tunise Sovietų smelkimas ir Šiaurės Afriką didelio entuziazmo nesukėlė. Bet Maroke Sovietai rado tokią gerą dirvą, kad jau susitarė dėl karo bazių steigimo. Kai žinios apie tai atėjo į Vakarų sostines, pasidarė aišku, kad iš sakyti bazių Sovietai galės kontroliuoti laivų judėjimą Viduržemio jūroje per Gibraltarą. O Maroko karalius, pretenduodamas į arabų vadybę Šiaurės Afrikoje, apie tai nepagalvojo. Neaišku taip pat, kur nuves Alžiriją Ben Bella. Tai tikra arabų pasaulio vadybės krizė.

Pirmas ir antras areštas

Šioje parapijoje kun. T. Matulionis sulaukia ir bolševikų revoliucijos. Revoliucijos metu darbininkai gynė savo kleboną, ir jis nebuvo liečiamas. 1923 m. bolševikų valdžia išleido įsakymą, kuriuo bažnyčios paskelbiamos valstybės nuosavybė. Norėdami tai "įteisinti" su pačios Bažnyčios pritarimu ir, taip sakant, kunigų rankomis, jie pareikalavo iš klebonų parašų. Matulionis ir kiti atsiskakė pasirašyti. To pasekoje Matulionis 1923.11.4 buvo pirmą kartą areštuotas su kitais kunigais ir pačiu arkivyskupu.

Buvo garsi vieša byla. Jie buvo kaltinami nusikaltę prieš "revoliuciją ir valstybę". Prel. Butkevičius buvo sušaudytas, ark. Ciapliak'as nuteistas mirti, bet buvo ištrėmtas per sieną į Latviją, o kun. Matulionis nuteistas kalėjiman, kuriame išbuvo 2 metu.

1925 m. paleistas iš kalėjimo vėl grįžta į savo parapiją. Čia 1929.11.9 slaptai vysk. Maleckio konsekruojamas vyskupu ir popiežiaus paskiriamas visos Rusijos katalikų administratorium. Po šešių mėnesių vysk. Matulio-

Arkivysk. T. Matulionis Vladimiro kalėjime.

nis vėl areštuojamas ir 11 mėn. laikomas griežtame kalėjime. Čia buvo 24 kartus žiauriai naktimis tardytas, mušamas ir po to nuteistas 10 metų į priverčiamųjų darbų stovyklą Solovkose.

Solovkai — tai sala Baltijos jūroje, supama ledinių marių. Seniau čia buvo garsus provos-lavų vienuolynas, o dabar — viena garsiausių vergų stovyklų.

Darbas čia buvo sunkus ir žiaurus. Reikėjo iš šaltųjų marių, įsibridus iki juosmens, traukti rąstus ir juos per sniegą nešti ant pečių vieną mylią nuo kranto. Šaltis, drėgmė ir badas palaužė Matulionio sveikatą, bet dvasia jis nepalužo!

Ir šiose sąlygose jis laikė slap-tai naktį savo barakelyje šv. mišias, vartodamas skardinę dėžutę vietoje kieliko. Šv. Komuniją duonos pavidale nešiojos kišenėje ir darbo pertraukos metu dalindavo ją jos norintiems.

Beveik po dviejų metų (21 mėn.) buvo perkeltas į Petrapilio kalėjimą ir patalpintas vienu-tėje. Tai buvo sunkiausias kančios momentas. Dauguma kalininių čia išeidavo iš proto. Vysk. Matulionį nuo to išgelbėjo jo gili ir nuoširdi malda. Jis meldėsi visą laiką prieš savo iš duonos pasidarytą kryželį.

Vėliau buvo išvežtas į koncentracijos stovyklą prie Petrapilio, kur sunkiai dirbo 1½ metų iki

Arkivysk. Teofilis Matulionis, kai lankėsi Amerikoje 1934-5 m.

visai nusilpo. Tada buvo perkeltas į Maskvos kalėjimą, iš kurio buvo išleistas 1933 m., Lietuvos vyriausybei pasikeičiant su Sov. Rusija kaliniais.

Trečias ir ketvirtas areštas

Artėjant antrajai bolševikų okupacijai vysk. Matulionis buvo vyskupu Kaišiadoryse. Kai jam buvo siūloma trauktis iš Lietuvos, jis atsakė: "Ne, iš Lietuvos ir savo vyskupijos aš niekur nesitrauksiu. Aš žinau, — jie mane areštuos, teis, bet aš mirti nebijau. Kai aš meldžiuosi, aš nieko nebijau. Melskitės ir jūs visi už Lietuvą!"

1946 m. gruodžio 16 d. vysk. Matulionis buvo trečią kartą areštuotas už parašymą ganytojiško laiško savo tikintiesiems. Nuteistas 10 metų, sėdėjo įvairiuose kalėjimuose. Apie kalinį vyskupą su didele pagarba atsiliepa anglų kareivis Frank Kelly savo knygoje "Private Kelly by himself" (1954). Jis sėdėjo vienoje kameroje su vyskupu Matulioniu "pražuvusių žmonių" kalėjime Vladimire, ne toli Maskvos.

Po dešimt metų vargų ir kančių kalėjimuose, 1956 m. paleidžiamas į Lietuvą, bet neleidžia ma apsigyventi prie katedros ir eiti vyskupo pareigų. Apgyvendinamas Birštono klebonijoje. Vysk. Matulionis, nežiūrint gilių senatvės ir palaužtos sveikatos, vis tik vieną sekmadienį nuvyko į savo katedrą Kaišiadoryse ir, įlipęs į sakyklą, nustebusiems ir verkiantiems savo tikintiesiems tarė: "Jūsų vyskupas dar yra gyvas ir nuo šios dienos jis valdys vyskupiją". Suteikęs palaiminimą grįžo atgal į Birštoną. Tuojau sudarė vyskupijos kapitulą, paskirdamas naujus kanaaninkus ir konsekravo jauną kunigą V. Stadkevičių vyskupu, savo pagalbininku.

Už tai buvo ketvirtą kartą areštuotas ir naktį 3 val. sergantis išvežtas į Seduvą, kur policijos priežiūroje, atskirtas nuo savo vyskupijos, giliai kentėdamas, mirė. Mirė gal su neištartais, bet jam priklausančiais didžiojo popiežiaus Grigaliaus žodžiais: "Kažangi mylėjau teisybę ir nekenciau melo, todėl mirštu ištrėmimo"...

Šventojo kančia

Zemėje buvo ir yra daug kenčiančių žmonių, bet kenčiančių

niškumo vardu dėkoju". Tada enkavedistas visai sumišo, nurado ir atsistojęs tyliai pratarė: "Ką gi, čia mes esame tik įrankiai kitų iš viršaus". Iš enkavedisto meilė "išspaudė" žmogų!

Arkivyskupas Matulionis mirė, bet iš jo kapo sklis didvyrio, kankinio ir šventojo nemarus aidas po visą Lietuvą ir už jos ribų. Jo kapas taps Lietuvos šventove ir simboliu didžios meilės Dievui ir Tėvynei.

Švarkas vietoj sutanos

Varšuvoje įvykusis Bažnyčios sinodas liepos mėnesį nutarė leisti kunigams nešioti visoje Lenkijoje juoda švarką vietoj sutanos. Iki šiol tą teisę turėjo tik 3 vyskupijų kunigai: Gniezno, Poznanės ir Katovicų.

Komunistai jaudinasi

Leningrado komunistai jaudinasi, kad stačiatikiai kunigai slaptu 20 puslapių dalinamu raštu griaua bedievių teigimus, atsako į ateistų užmetimus ir gina tikėjimą.

GALITE UŽSISAKYTI VAISTUS SAU IR SIUNTIMUI Community Vaistinėje

Kazimieras Kareckas, R. Ph., vaistinės savininkas ir C. Ugiuskis, R. Ph., tiksliai išpildo daktaro receptus ne tik vietinius, bet ir gautus iš Lietuvos.

COMMUNITY PHARMACY (Lietuvių vaistinė) 5000 West 16th Street Cicero 50, Illinois Telefonas: OLYmpic 2-0951

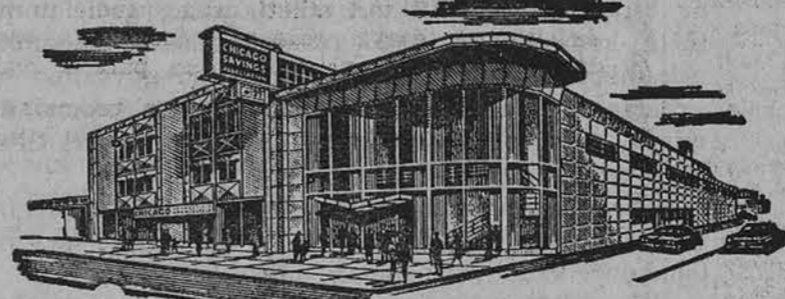
VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR AUKŠTOS RŪŠIES FOTOGRAFIJOS MŪSŲ SPECIALYBĖ. PRECIN PHOTO STUDIO 4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481 (Incorporated) EDVARDAS ULIS, sav.

MOVING R. SERENAS perkrausto būdus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna aprauda. 2047 W. 67 PL. WA 5-8063

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apraudo nuo ugnies ir automobilio pas FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Chicago 42, Illinois Tel. GA. 4-8654 ir GR. 6-4339

MOVING J. NAUJOKAITIS Igu metų patyrimas ir apraustas perkraustymas WA. 5-9209 Chicago, Ill.

VALANDOS: Pirmd. nuo 12 iki 8 popiet Antrd. nuo 9 iki 4 popiet Trečiad. uždaryta visą dieną Ketvirtad. nuo 9 iki 8 popiet Penktad. nuo 9 iki 8 popiet Šeštad. nuo 9 iki 12:30 v. d.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION 6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GROvehill 6-7575

Spaudoj ir gyvenime

(Atkelta iš 3 pusl.)

mas, ryšiai tarp atskirų studentų organizacijų visame pasaulyje; griežtai pasisakyta prieš komunistines organizacijas ir Maskvos organizuojamus "jaunimo festivalius".

Iš pranešimų buvo aišku, kad per paskutinius metus studentų Pax Romana yra stipriai pajudėjusi ir prasiplėtusi. Rinkimuose trečią kartą iš eilės pirmininku išrinktas dr. Vytautas P. Vyngantas, ko nėra buvę nuo Pax Romana pradžios (1921). Vienu iš vicepirmininkų išrinktas Luis Boza, kubietis, egzilas, dabar gyvenęs Venezueloje, parašęs knygą apie universitetų išprievartavimą Kuboje. Tarybon įėjo vienas latvis — Olgirds Balodis iš New Yorko. Dvasios vadu paskirtas Msgr. Aug.

Ferrari, buvęs pop. Jono XXIII asmeninis sekretorius.

Intelektuali Pax Romana centro valdyboje viena vieta trejėm metam palikta ateitininkų sendraugė atstovui." M. M.

DAINA ELECTRONICS TV - RADIOAI - JUOST. REKORDERIAI STEREO FOTOGRAFAI - PLOKŠTELĖS ANTENOS - BATERIJOS - LEMPŪTES EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI Viskam žemiausios kainos ir garantija 3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5665

VALYMAS KILIMAI, APMUSTI BALDAI valomi. Sienos valomos ir dažomos — J. Rudis Tel. CLIFFside 4-1050

LITHUANIAN BAKERY 2450 W. 59th Street Chicago 29, Ill. Tel. WEMlock 4-7434

KEPA ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ KEPINIUS PRIMA tortų ir kt. gaminių užsakymus įvairiems parengimams. KRAUTUVEJE GAUNAMI: importuoti delikatesai, dešros, kumpiai ir šviežios lietuviškos dešros. Atdaras nuo 8-6 v. v. Uždara sekm. ir pirm. Sav. ANTANAS KAZILIONIS

HEALTHY FOOD RESTAURANT LIETUVIŲ VALGYKLA 3236 South Halsted Street Tel.: DANube 6-9837 Julija O. Bikičienė Chicago 8, Illinois

Kas tik turi gerą skonį, Viską perka pas Lieponį! LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE: BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226 Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC. MARQUETTE PK., 6211 S. Western, Prospect 8-5875 Vedėjas J. LIEPONIS Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v. Liepos ir rugpjūčio mėn. abi krautuvės sekmadieniais uždarytos Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidaryta tik 6211 South Western Ave. krautuvė

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION B. R. PIETKIEWICZ, Prez. 2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083 PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2% Naujas aukštas dividendas numatomas mokėti ant investavimo sąskaitų nuo vasario mėn. 1 d., 1962 m. PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividentai mokami sausio ir liepos mėn. 1 r. VALANDOS: PIRM. ir KETV. 9 v. r. iki 8 p. d. ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 p. d. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem klemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apraustas saugumas, skubus ir malonus pataravimas. Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre. Current Dividend up to 4 1/2%

LIETUVIAI TAUTINIŲ GRUPIŲ PARODOJE

Clevelande, rišium su Pilietybės dienos atžymėjimu ir pagerbimu ateivių priėmimui Amerikos pilietybę, rengiama trijų dienų, pradedant rugsėjo 27 d., daugelio tautybių grupių parodėlės — bazaras, kur bus išpildyta ir tautinės programos, kaip tai dainos, šokiai, o be to ypatingų tautų valgomų daiktų pardavimas parodos lankytojams amerikiečiams.

Tam tikslui didžiulis Statler Hilton viešbutis pašėrė savo patalpas. Visas judėjimas eis popiečiais ir vakarais visais tris dienas.

Lietuvių skyrių įrengti pasiėmė DLK Birutės draugija (pirmininkė Veronika Nagius) ir Bendruomenės I ir II Apylinkės (I-mos pirm. F. Eidimtas, II-os Mečys Aukštuolis).

Tos organizacijos išrinko parodai ir programai praveisti komitetą: pirm., K. S. Karpus; vicepirmininkai, V. Nagius ir F. Eidimtas, sekr. Mečys Aukštuolis, išd. Ona Jokubaitienė, programos dalyv. Vyt. Jokubaitis.

Komitetą grupuoja reikalingus talkininkus programai praveisti. Renka parodai reikalingus eksponatus, rankdarbius, gintarą iš clevelandiečių. Paskolint prašomi kas ką turi vertingiesnio, norint lietuvių skyrių padaryti svarbesniu. Visi eksponatai bus apdrausti ir apsaugoti, taip, kad galit skolint savo brangenybes su pasitikėjimu. Eksponatų globėja bus izdininkė O. Jokubaitienė.

Viešbutyje tų parodų lankymas bus nemokamai visais tris dienas, tik paskutinį vakarą, baliuje — šokiuose dalyvauti bilietai po \$1.50. Tą vakarą bus ir pagerbimas žymesnių pilietybių.

TAUTINIŲ SUVAZIAVIMAS

Laikraščio Dirvos rudeninio vakaro proga, kuris rengiamas šeštadienį, rugsėjo 29 d., Clevelande įvyks A. Liet. Tautinės sąjungos Centro Valdybos ir skyrių įgaliotinių suvažiavimas. Posėdžiai bus laikomi Statler viešbutyje rugs. 29 ir 30 d.

Dirvos vakare bus statoma Maironio drama "Kėstučio mirtis".

Koresp.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS PRADEDA DARBĄ

Šis šeštadienis, rugsėjo 15 d., yra oficialioji mokslo metų

pradžią abieose Clevelando lituanistinėse mokyklose. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokiniai renkasi 10 val. ryto į Naujosios parapijos mokyklos patalpas, o Vysk. M. Valančiaus mokiniai 9:30 val. į Šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpas.

Aukštesnieji lituanistikos kuriai pradėdami rugsėjo 20 d. 7 val. vak. Šv. Jurgio mokyklos patalpose.

NAUJI LIT. MOKYKLŲ TĖVŲ KOMITETAI

Šv. Kazimiero lit. mokyklos tėvų komiteto pirm. išrinktas Simonas Laniauskas, nariais — L. Baliėnė, O. Skardienė, J. Gudėnas ir J. Klimienė. Pereitą sekmadienį komitetas pristatė parapijos klebonui kun. J. Angelaičiui, kuris maoliniai komitetą priėmė, pateikė savo pageidavimų, kaip mokykla turėtų tvarkytis šiais mokslo metais.

Vysk. M. Vaalčiaus mokyklos tėvų komiteto pirm. išrinktas dr. M. Vaitėnas, vicepirm. D. Gatautienė, sekr. V. Staskevičius, išd. A. Vasiliauskas, nariai — A. Neimanienė ir Langienė.

Vysk. M. Valančiaus lit. mokyklos vedėju pakviestas pedagogas, nuo pat šios mokyklos įsikūrimo pradžios mokytojas ir buvęs anksčiau mokyklos dir. Petras Balčiūnas.

LIETUVIAI RESPUBLIKONŲ PASIRODYME

Pereitą sekmadienį Euclid Beach parke respublikonai pradėjo savo rinkiminę akciją. Pagal laikraščio pranešimus, dalyvavo per 60,000 žmonių, kurie klausėsi respublikonų partijos kandidatų programinių kalbų ir sekė tautybių pasirodymą.

Tarp vokiečių, austrų, vengrų, ukrainiečių, airių ir latvių grupių puikiai reprezentavo ir lietuviai su savo graškėmis šokėjomis Milda ir Rūta Jokubaitytėmis, vysk. M. Valančiaus mokyklos šokėjomis ir Čiurlionio ansamblio šokėjų grupe.

Mitinge dalyvavo ir daug lietuvių. Vysk. M. Vaalčiaus mokykla turėjo savo lietuviškų užkandžių stalą, nuo kurio visos gėrybės buvo tuojau išpirktos. Visas pelnas — 70 dol. atiteko Vysk. M. Valančiaus mokyklai. Margarita Premeneckienė yra lietuvių grupės pirmininkė respublikonų tautybių moterų skyriuje.

MAGDELENA IR ZIGMAS DAUTARTAI

savo sode rengia kongresmanės Frances P. Bolton pagerbimo pobūvį šį šeštadienį, rugsėjo 15 d., nuo 3 val iki 5 val. p. p.

Zigmas Dautartas, kuris sėkmingai veda savo "Garden friends" firmą, sukviė savo pažįstamus ir kaimynus į šį kongresmanės — respublikonės pagerbimo, susipažinimo ir pasikalbėjimo pavakarę.

TRUMPAI

Kun. dr. Voldemaras Cukuras, baigdamas atostogas, buvo atvyęs Clevelandan ir aplankė savo pažįstamuosius, kurių čia nemažai turi.

Juozas Mull - Muliolis pakviestas į gub. M. DeSalle rinkiminį štabą. Yra vilties J. Mulioliui, nuoširdžiam lietuviui,

gauti aukštą ir atsakingą darbą Washingtone.

Amerikos liet. pilietybių klubas šį šeštadienį savo nariams rengia šeimyninį šokių vakarą. Gera muzika, užkandžiai, nemokamai alus ir kitos įdomybės visiems.

Kun. Aleksandras Doldikovskis, Svč. Panelės Nepalijauamos Pagalbos parapijos vikaras, susirgo ir paguldytas Šv. Vincento ligoninėn dr. A. Cepulio priežiūroje. V. R.

LENGVOSIOS ATLETIKOS RUNGTYNĖS

Šį šeštadienį, rugsėjo 15 d., Clevelande įvyks lengvosios atletikos sezono uždarymo varžybos, kuriose be Clevelando dalyvaus Toronto, Chicagos ir Rochesterio lengvatletai.

Šių varžybų rėmuose bus pravedamos ir IV-sios tarp miestinės lengv. atletikos rungtynės tarp Clevelando ir Toronto lietuvių dėl L. V. S. Ramovės Clevelando skyriaus pereinamosios taurės.

Ta pačia proga vyks ir 5-sios tradicinės tarp klubinės lengv. atletikos rungtynės tarp LSK Žaibo ir Clevelando Ukrainiečių Sporto klubo "Lwiv".

Varžybos vyks vyrų, moterų ir prieauglio A, B, C ir D klasėse.

Varžybos vyks Jörn Marshall High School stadione, 3952 W. 140th St., tai yra vakarinėje miesto dalyje.

Pradžią 10 v. r. — jauniams ir mergaitėms B, C ir D klasėse. Suaugusiems ir A prieauglio A klasėje — 12 val.

LIETUVIŲ LAUKO TENISO TURNYRAS

Rugsėjo 22—23 d. rengiamas Clevelando Lietuvių 1962 m. Lauko Teniso turnyras.

Turnyro programoje vyrų vienetas, vyrų dvejetas, jaunių vienetas ir moterų vienetas. Jaunių amžiaus riba yra 1944 metų gimimo ar jaunesni.

Turnyrą rengia LSK Žaibo lauko teniso sekcija.

Turnyre gali dalyvauti kiekvienas Clevelande ar jo apylinkėse gyvenęs lietuvis.

Turnyras vykdomas "2 minusų", (Double Elimination) sistema.

Visi Clevelando lietuviai, bent kiek žaidžiantieji lauko tenisą, kviečiami dalyvauti.

Turnyras vykdomas Gordon Parko teniso aikštėse. Pradžią — šeštadienį, rugsėjo 22 d., 9 val. r.

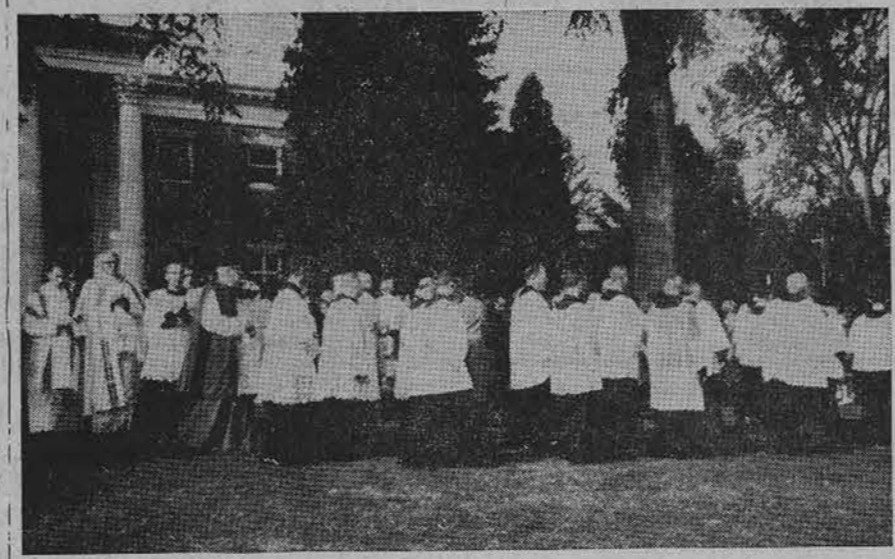
Norintieji dalyvauti prašomi pranešti raštu ar telefonu iki rugsėjo 20 d. adresu: Jurgis Šenbergas, 12526 Arlington Ave., telef. GL 1-0188.

ŠILUVOS ATLAIDAI MARIANAPOLYJE

Išaušo graži, saulėta sekmadienio, rugsėjo 9-tos rytas ir malonus, saulėtus, vėsus oras tęsėsi per visą Šiluvos šventės atlaidus Marianapolyje, Thompson, Conn. Marianapolio Rėmėjų seimelio 1951 metais nutarimas, kurį pakartotinai ragino praveisti tuolaikinis, ilgus metus pirmininkavęs Rėmėjų draugijai kun. Jonas Vaitekunas, šiais metais vėl sėkmingai įvykdytas, prarastas. Šiluvos šventė su priverstine pertrauka dėl karo ir važinėjimo sunkenybių, vyko kiekvienais metais nuo 1951 metų.

Sventės intencijos

Ungingais pamokslais tėvas Antanas V. Mažukna, MIC, per iškilmingas šv. mišias ir Mari-

Šiluvos atlaidų procesija Marianapolyje

jos valandą, uždegė ir dvasiniai nuteikė maldininkus. Šių metų Šiluvos atlaidų ypatingos intencijos buvo: pasimelsti už pasisekimą šaukiamam Visuotiniam Bažnyčios susirinkimui, įsakytu popiežiaus ir vietinių vyskupų, maldauti Dievo pasigailėjimo žmonijai, prašant taikos tautų ir žmonių gyvenime, išprašyti Lietuvai Dievo Apvaizdos globą šių persekiojimo ir sunkenybių dienose, pasimelsti už kenčiančius brolius ir seseris. Lietuvoj ir užsienyje. Maldininkai buvo prašomi išprašyti Marijos palaimos tėvų marijonų jaunimo auklėjimo darbuotėje, Marianapolyje.

Mišios, pamaldos

Iškilingas šv. mišias laikė tėvų marijonų provinciolas tėvas Jonas Janėius atvykęs iš Chicagos. Per mišias išpudingai giedojo Šv. Kazimiero parapijos, Providence, R.I., choras ir solistai, vad. Jono Beinorio. Per mišias labai didelis maldininkų skaičius priėjo prie komunijos.

Popiet lauke įvyko Kryžiaus kelių viešas ėjimas, vadovaujant misionieriui tėvui Petriui Remeikui, MIC.

2:30 val. prasidėjo iškilmingoji Marijos valanda, kuriai vadovavo kun. Jurgis Vilčiauskas,

Šv. Antano parapijos, Ansonia, Conn., klebonas. Maldos, giesmės, pamokslas visus nuteikė prie gilios ir maldingos dvasios. Firmiausia pasimelsta prie laukė gražiai papuošto Šiluvos Marijos atloriaus. Sekė visu: dvasiškijos ir maldininkų procesija per parką prie paruoštų Marijos stočių. Procesijos metu choras ir maldininkai giedojo giesmes ir buvo kalbamas rožanėlius. Po to sekė procesija prie Žemaičių Kalvarijos ir į ją buvo mels-tasi.

Maldininkai

Šiluvos šventėje dalyvavo netik maldininkai iš Naujos Anglijos lietuvių parapijų, bet net iš Chicagos, New York, iš tolimesnių vietų. Dvasiškijai vado-

DRAUGAS, penktadienis, 1962 m. rugsėjo mėn. 14

5

resnįjį tėvą Juozą Dambrauską, nuoširdžiai dėkoja visiems dalyviams ir visiems, kurie prisidėjo įvairiais būdais prie šių metų Šiluvos šventės pasisekimo. Lai Šiluvos Marija visus laimina. AVM.

Angelai ją vadina Dangaus džiungsmu, velniai — vadina pragaro kančiomis, žmonės gi ją vadina meile. — H. Heine

TERRA
Porcelanas, kristalas, stalo sidabras, brangenybės, etc.
3237 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. 434-4660

PAJIEŠKOJIMAS

Pajieškomas Bukys Kazimieras, Bukytės Uršulės, gyvenančios Lietuvoje. Zinantieji apie jį prašomi skambinti šiuo tel. HEmlock 4-3283. (Sk.)

GRADINSKAS

J. G. TELEVISION CO.
2512 W. 47th St., FR 6-1998
TV, RADIJAI, HI-FI, VESINTUVAI
Pardavimui-taisymai Sekm. uždaryta

4 1/2% current dividend **5%** on investment bonus
DIVIDENDU MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SASKAITAS
Už 4 metų investavimo mokame 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmokėsimė po 1/2% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., antrad., Penktad. ir šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiad. uždaryta; ketvirtad. 9 v. r. — 8 p. p.

SKIP'S SELF SERVICE Liquor Store
5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
SEPTEMBER-RUGSEJO 13, 14 ir 15 D. D.

BARON VON KLUEG IMPORTED GERMAN BRANDY	Fifth \$3.89
LEMON ICE LIQUEUR, 70 Proof	Fifth \$3.79
LIEBFRAUMLICH, SCHWARZE KATZ, MOSEL-BLUEMCHEN 1959 VINTAGE GERMAN WINES	Fifth \$1.59
GRAIN ALCOHOL 190 PROOF U. S. P.	Fifth \$4.89
RICCADONNA Imported VERMOUTH Dry or Sweet 30 oz. Bottle	\$1.19
CRAWFORD'S IMPORTED SCOTCH WHISKEY	Fifth \$3.98
CANADA HOUSE CANADIAN WHISKEY	Fifth \$3.59
PIERRE CARTIER IMP. FRENCH WINES BARSAC or GRAVES (Close out)	Fifth .98c
PFEIFFER PREMIUM OR NECTAR BEER Case of 24-12 oz. Cans.	Case \$2.79
HAMM'S, PABST, OLD STYLE, BUDWEISER, MILLER, SCHLITZ, Case of 24-12 oz. cans	\$3.89

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuošimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.
Dėl informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

Buvęs prez. Truman rodo pirštais laimėjimo ženklą, pradėjęs rinkiminę kampaniją už Californijos demokratų kandidatus.

PASINAUDOKITE "DRAUGO" SPAUSTUVĖS PATARNAVIMU

Dienraštis DRAUGAS spausdinamas moderniškoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos moderniškesnės spaustuvės visoje Amerikoje.

DRAUGO spaustuvė spausdina gražiausias lietuviškas knygas, programas, pakvietimus vestuvėms ir kitiems reikalingiems gyvenimo įvykiams. Mažai yra tokių spaudos darbų, kurių dienraščio DRAUGO spaustuvė negalėtų atlikti.

DRAUGAS turi atlikti daug spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą. Kiekvienas spaudos darbas duotas DRAUGO spaustuvei, yra parama dienraščiui.

Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitus lietuviškų draugijų vadus pasinaudoti dienraščio DRAUGO spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti.

Remkite DRAUGĄ, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išivijoje, duodami spaudos darbus DRAUGO spaustuvei.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės šiuo adresu:
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL. — TEL. LU 5-9500

SAVINGS IN BY THE 15th EARN FROM THE 1st

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

- Mokame pašto išlaidas už santaupų atsuntimą
- Mokame pinigų perkėlimo išlaidas
- DUODAME PASKOLAS NAMAMS PIRKTI ARBA TAISYTI • LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI

ALBERT J. AUKERS, prezidentas

VALANDOS: Pirmad. nuo 9 iki 4; antrad. nuo 9 iki 4; trečiadieniais uždaryta. Ketvirtad. nuo 9 iki 8; penktad. nuo 9 iki 6; šeštad. nuo 9 iki 1.

District Savings ASSETS OVER \$22,000,000 ESTABLISHED 1897
3430 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • PHONE 254-0104

Darbininkų apmokymo aktas vykdomas Grand Rapids, Mich. Čia matyti besimoką suvirinimo Karwoski, Gould ir Monroe. Mažėjant darbams, pradedama ruošti specialistus.

Kasdienybės kronikos

KARIUOMENĖ, PAŠTAS IR KUPRANUGARIAI

KESTUTIS GAIDŽIŪNAS

Ketvirtosios Jungtinių Amerikos Valstybių armijos vadai Ft. Sam Houston, Texas, iškilmingai sutiko ne kasdieninę viešnią — Robertą E. Lee.

Roberta apledo savo gimtinę Viktoriją, Australijoje, varginančiai ir komplikotai kelionei į Victoria, Texas. Beje, Roberta yra kupranugaris...

Roberta yra Viktorijos, Australijos, dovana Victorijai, Texas, miesto vaikams. Ji atkeliavo 1,800 mylių, sekdamas 1856 metais Amerikos kariuomenės Kupranugarių korpuso išvestu istoriniu keliu.

Septyniolika penki kupranugariai 1856 ir 1857 metais buvo atgabenti vakarinėn Amerikos dalin Indianola, Texas, pagal kariuomenės — laivyno planus. Šių kupranugarių naudingumas buvo bandomas pade-monstruoti 1857 metais, kada San Antonio, Texas, buvo suorganizuota ekspedicija nustatyti geriausius ir patogiausius Amerikos vakarų kertančius vežimams tinkamus kelius.

Ekspedicija savo kelionę pradėjo Fort Defiance, Arizona, ir pakeliui sustojo Texas valstybėje raudamoje kariuomenės postuose — Forts Clark, Lancaster, Stockton, Davis ir Bliss. Karavanas per El Paso toliau keliavo iki Rio Grande upės, į Albuquerque, skersai New Mexico ir į Kaliforniją.

Kupranugarių pajėgumas išgascinti arklus ir mulus, ir priešiškas prie arklių pripratusių karių nusistatymas šiam bandymui nedavė teigiamų rezultatų. Laikui bėgant, kupranugariai buvo parduoti ūkiams, cirkams ir zoologijos sodams.

„Laukinių vakarų“ pionieriai įvairiais būdais stengėsi gabenoti pašta į Kalifornijos ir rytus. Bet gal pats įdomiausias būdas buvo bandymas įjungti jau kariuomenei netinkamus kupranugarius.

Jaunas kariuomenės leitenantas Edward F. Beale įrodinėjo valdžios pareigūnams, kad, jei kupranugariai praktiškai naudojami Saharoje, tai jie turėtų būti tinkami ir Amerikos pietvakarių dykumose. Kupranugariai, perėję Rio Grande slėnį, 1858 metų sausio 8 d. pasiekė Los Angeles. Miesto gyventojai su dideliu įdomumu ir nemažu nustebimu stebėjo aikštėje ramiai stovinčius 14 dykumos laivų.

Kupranugariai netiko ir pašto tarnybai. Bet tai nebuvo vien tik gyvulių kaltė. Jie kantriai ejo per kalnus ir dykumas, savo patvarumu toli pralenkdami arklus ir mulus.

Vienas iš didžiausių trūkumų buvo būtinas prityrusių kupranugarių valdytojų reikalingumas. Tik du prityrę valdytojai atvyko kartu su kupranugariais iš Afrikos. Didžioji dauguma valdytojų susidarė iš niekad kupranugarių romėčių amerikiečių.

Nedėkingiausia kupranugarių savybė, kaip anksčiau minėta, buvo jų pajėgumas išgascinti arklus ir mulus. Pastebėję ar užuodę kupranugarius, arkliai, mulai ir visi kiti gyvuliai puldavo panikon, spardydami ir bėgdami kur tik pakliūdavo, žinoma, ne tik sukeldami daug vargo, bet ir sudarydami nemažą nuostolį.

Dar ir po eilės metų paleisti ar iš ūkių ir cirkų pabėgę kupranugariai buvo matomi Amerikos pietvakariuose. Šiandien, jie yra jau dingę. Tik pietvakarių legendos vis mini vaiduoklius kupranugarius.

Caro cenzūra Jau 1876-1877 m., pasinaudojus tuo, kad tuo laiku vykstano rusų — turkų karo metu kiek buvo atleisti cenzūros varžtai, Petriui Vileišiui pavyko išgauti Petrapilio cenzūros leidimą išspausdinti penkis lietuviškus populiarius spausdinius, cenzūrai pastačius tik sąlygą, kad jie būtų spausdinami ne senais lenkų — lotynų rašmenimis, bet kai kurias lenkų raidynes vartojamas raides pakeitus kitomis.

Medžioklė Lietuvoje Nepriklausomoje Lietuvoje buvo draudžiama medžioti kilpomis, spąstais, duobėmis, tinklais, užtvaramis, kabliukais, nuodais, svaigaluose išmirkytu maistu, išrūkint žvėris iš urvų naktį su dirbtine šviesa, plaukiančius per vandenį žvėris, privažiuojant ir iš automobilių, motociklų.

Pavyzdingas tarnautojas Viršininkas naujam tarnautojui: — Bandomasis laikas baigėsi. Jūs esate darbštus ir pavyzdingas. Ypač mane stebina punktualumas su kuriuo jūs kasdien ketvirtį valandos vėluojatės į darbą.

Pomėgiai ir malonumai ateina iš lauko, tačiau džiaugsmas — gimsta viduje. — Fult. Sheen

REAL ESTATE

Marquette Parke, mūr. 1 1/2 aukšto 6 ir 4 kamb., neorogas. Prie 73-cios ir Talman. Mūr. 5 butų. Geras parkyns. 69-ta ir Oakley. Nauji bungalow po 5 1/2 kamb. Tik \$17,500.

VAINA REALTY

2617 W. 71st St. RE 7-9515

Atlaras apžiūrėjimui sekant dienai nuo 2 iki 5 valandos 6519 SOUTH OAKLEY Naujas namas — 4 miegamieji, 2 plytelių vonios, iškelti vamzdžiai, „sump“ pompa, alumin. žiem. langai ir sieteliai. Gazu karstu vand. apšild. Labai nebrangiai.

PROGOS-OPPORTUNITIES

Savininkas parduoda pelningą restoraną ir likerių biznį, 3 butai po 4 kamb. Metinės pajamos \$70,000—\$75,000. Agentai prašomi nesikreipti. ALbany 2-9408. Sekmad. uždaryta.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuom. 5 kamb. butas, su baldais ar be baldų, suaugusiems, pagėdaujama, kad nuomininkai (moterys) galėtų padėti savaitgaliais prie biznio ir namų ruošos darbo. Informacijai kreiptis į sav. 2544 S. Western Ave. arba tel. 247-9601.

Išnuom. 2 1/2 kamb. modernūs apstatytas butas viengungiui vyrui. Privatus lėjimas, geras susisiekimas, \$20 į savaitę. LA 3-5623

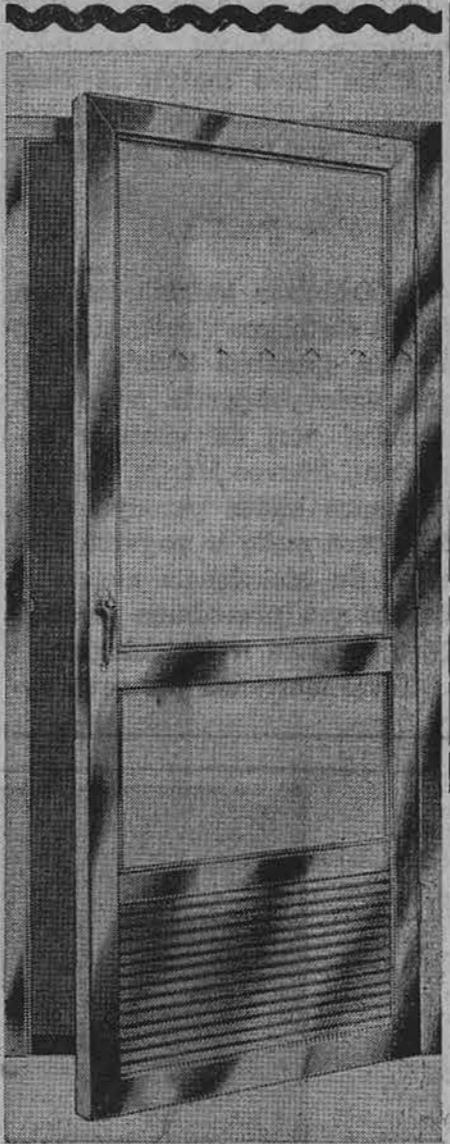
ESTABLISHED 28 YEARS! A proven money maker from owner who wants to retire. \$15,000 offer si required for building, business and living quarters. — Cheese market, restaurant and tavern. can easily accommodate a 2 family set-up. 7 miles North of State line on highway 41. Act quick. deal with owner. Phone, write or come out to

BADGER CHEESE MARKET Route 1, Bristol, Wisconsin

ISIGYKITE DABAR!

BAŽNYTINIŲ PAMALDŲ VADOVELIS

yra gaunamas Drauge. Jame yra visos reikalingos maldos ir giesmės bei liturginiai nurodymai. Išleido Kunigų Vienybė, 2 patalpa laida. Kaina \$3.50. Užsakyti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

ALUMINIJAUS IR STAINLESS STEEL ISDIRBINIŲ DIDELIS PASIRINKIMAS UŽ NEBRANGIAS KAINAS!

Langai (23 rūšys): aliuminijaus nuo \$10.50 Idealūs langai vasarvietėms „Stainless Steel“ nuo \$15.50 Duryš (14 rūšių) nuo \$24.50

Ivairių rūšių stogeliai (awnings) Virtuvinių ir vonių kambarių medžio ar metalo kabinetai, veidrodžiai ir prausyklos.

Thermopane stiklai visų išmieri. Tvoros, stulpai, turėkliai.

K. BUTKUS PProspect 8-2781 GE 6-1760

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKO CENTRE

2 butų 7 metų mūras arti parko, dideli modernūs kamb., alum. langai, garažas, \$41,000. 3 butų mūras arti Maria High, naujas gazu šildymas, garažas, \$33,500. Pajamų bungalow, 2 atskiri butai po 4 kamb., naujas šildymas, arti parkas, mokykla, \$19,500. Arti mūsų 4 kamb., 9 metų mūras, aukštas stogas, garažas, \$18,800. Moderni rezidencija, 7 kamb., ant 55 pėdų loto prieš parką — tinka žmogul, kurs matė ir lyginę gerus namus, \$35,800. Naujas gražus biznio mūras — ilkerio prekyba, taverna ir didelis butas butas, kaina numūsta, matysite patys. Apkaltas medinis 5 kamb., naujas šildymas gazu, garaž., prašo \$14,000. Ant kampo 2 butų mūras, ir dar 3 kamb., suasan rūsį, atskiri gazu šild., mūro garažas, \$27,700. Didelis 6 kamb. mūras, garažas, alyva šild., tvirtas namas, gera vieta, \$19,950. Savininkas liečius parduos pigiai 15 metų maisto prekybą, 2 aukštų

K. VALDIS REAL ESTATE 2815 W. 71st St. Tel. RE 7-7200 arba RE 7-8534

7 visai nauji mūr. modernūs namai po 3 ir 4 mieg. Nuo \$17,000 iki \$22,500. 3 butai ir biznis. Plytelių vonios, iškelti vamzdžiai. Alum. langai, nauja šiluma gazu. Gražus namas, geros pajamos. Gage p. įmokėti \$8,500. Beveik naujas mūr. 4 1/2 kamb., alum. langai, karšto vand. šiluma gazu, 2 a. mūr. garažas, daug priedų. M. parke. Tik \$22,500. 1 1/2 a. mūr. 5 ir 4 kamb. Naujas karšto vand. šildymas, \$23,900. 6 metų mūras, 4 mieg., 2 pilnos vonios, šildymas gazu, 2 auto. garažas, soninis įvažiavimas. Tik \$23,000. 7 kamb. mūr. Moderni virtuvė, kilimai, karšto vand. šildymas gazu, 2 auto. garažas, M. parke, \$18,000. 2 butų mūras, Naujas šildymas gazu. Modernios virtuvės, kilimai abiejuose butuose, 2 a. garažas, M. parke. Tik \$26,900. 1 1/2 a. mūras, 2ėjimai, naujas šildymas, 2 a. garažas, Netoli mūsų \$22,700. 8 metų mūras, 2 po 4 1/2, iškelti vamzdžiai, kilimai abiejuose butuose, platus sklypas, M. Parke, \$36,000. 3 butų mūras, šildymas gazu, plytelių vonios, garažas, \$23,400. Mūras, 5 kamb. Gage pke. ant platus sklypo, naujas šildymas gazu, naujas stogas, apsaugotas nuo potvynio rūšys, garažas, svarutėlis kauk šėklyčia, Tik \$17,500. Graži mūr. rezidencija, 3 mieg., kilimai, šildymas gazu, įrengtas rūšys, alum. langai, garažas, platus sklypas, \$21,600. 3 mieg., tik keliu metų mūras, kilimai, šildymas gazu, alum. langai, garažas, virš 40 p. sklypas, M. Parke, \$23,750.

NERIS REAL ESTATE 6924 S. Western Avenue Telef. 471-0321

UZ \$19,500 NAMAS SU PAJAMOM 3 metų mūr. Apačioje 4 kamb. butas. Viršuje 2 kamb. ir vonia su rūsio atskiruėjimu. Kilimai, soninis šaldytuvai, Gražiai ištaisytas rūšys, 30 pėdų sklypas. TIK \$16,500

6 kamb. mūr. rezidencija Marquette Pk. Apžiūrėkite! Savininkas turi būtinai parduoti.

ŠIMKUS REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC 4259 So. Maplewood Ave. Telef. CL 4-7450 arba YA 7-2046

LEMONTAS KVIECIA JUS Nauji įvairaus dydžio mūriniai namai prie bažnyčių, vaikų darželių ir gimnazijos. Visi miesto patogumai. GNB senųjų namų miestai ir priemiesčiuose, azuolais apaugusiais. Pasirinkimas komercinių, apartamentinių ir rezidencinių sklypų. Saugiam investavimui farmos, žemės sklypai su medžiais. Patogus susisiekimas.

Dr. J. BRIEDIS—REAL ESTATE 110 — 127 St., Lemont, Ill. (1-as ūkis į vak. nuo State g-vės) CL 7-7388

2-ju aukštų, 3-ju butų mūr. pajamų nuosavybė — 2 po 6 kamb. ir 4 kamb. 2 maš. garažas. Arti prie visko. Apylinkėje 42-os ir So. Richmond. Tel. GA 3-4753.

Skubiam pardavimui —

8 kamb. mūr. kampinis namas, pilnas rūšys, grindys asfalto plytelių, ir šeimos kambarys. 2 1/2 vonios. Gazu apšildymas, pilnas aircondition. Nauja skalbiamoji, džiovinamoji maš., šaldytuvas, elektr. virinamji krosnis, nuo sienos iki s. kilimai, 2 židiniai, 2 maš. garažas. „Zoning“ leidžia dviem šeimoms gyventi. Apyl. Marquette Pko. Apie \$30,000. Apžiūrėti galima susitarus tel. RE 5-9848, tarp 2 ir 6. valandos vakaro.

Savininkas parduoda didelį bungalow. Plytelių virtuvė ir vonia. Kilimai, Alyva apšild. Garažas. „Cyclone“ tvora. Priedai. Arti St. Rita ir Morrill mokyklų. REpublic 7-4915

5900 į vakarus, Sav. parduoda 3 mieg. mūr. bungalow; plytelių virtuvė ir vonia. Visas aircondition, pilnai dekoruotas; 2 maš. mūr. gar. Rūšys — „Dritwood ash“ sienos. Daug priedų. Graž. apsidintas. Arti bažn., mokykl., kraut. ir susisiek. Virš 20 tūkstan. ES 8-6175.

Savininkas parduoda 6 kamb. mūr. bungalow, plius 2 apšildomi kamb. pastogėje, Miegamas porčius. Gazu apšild. 50x125 p. sklypas. Garažas, pakeliamom durim. Cementuota „alley“, 1 1/2 bloko nuo 63-cios ir Kedzie. Kaina \$17,500. PR 6-8432.

VYRAI IR MOTERYS LABORATORY TECHNICIANS Experienced

75-bed General Hospital with 62-bed expansion in near future. College town of 12,500. Hospital service area pop. of 25,000. Mid-way between Chicago and Detroit, on Rte. 1-94. Salary open. Excellent Fringe Benefits. Write: Mrs. R. D. Globensky, Sheldon Memorial Hospital Albion, Michigan

7 visai nauji mūr. modernūs namai po 3 ir 4 mieg. Nuo \$17,000 iki \$22,500. 3 butai ir biznis. Plytelių vonios, iškelti vamzdžiai. Alum. langai, nauja šiluma gazu. Gražus namas, geros pajamos. Gage p. įmokėti \$8,500. Beveik naujas mūr. 4 1/2 kamb., alum. langai, karšto vand. šiluma gazu, 2 a. mūr. garažas, daug priedų. M. parke. Tik \$22,500. 1 1/2 a. mūr. 5 ir 4 kamb. Naujas karšto vand. šildymas, \$23,900. 6 metų mūras, 4 mieg., 2 pilnos vonios, šildymas gazu, 2 auto. garažas, soninis įvažiavimas. Tik \$23,000. 7 kamb. mūr. Moderni virtuvė, kilimai, karšto vand. šildymas gazu, 2 auto. garažas, M. parke, \$18,000. 2 butų mūras, Naujas šildymas gazu. Modernios virtuvės, kilimai abiejuose butuose, 2 a. garažas, M. parke. Tik \$26,900. 1 1/2 a. mūras, 2ėjimai, naujas šildymas, 2 a. garažas, Netoli mūsų \$22,700. 8 metų mūras, 2 po 4 1/2, iškelti vamzdžiai, kilimai abiejuose butuose, platus sklypas, M. Parke, \$36,000. 3 butų mūras, šildymas gazu, plytelių vonios, garažas, \$23,400. Mūras, 5 kamb. Gage pke. ant platus sklypo, naujas šildymas gazu, naujas stogas, apsaugotas nuo potvynio rūšys, garažas, svarutėlis kauk šėklyčia, Tik \$17,500. Graži mūr. rezidencija, 3 mieg., kilimai, šildymas gazu, įrengtas rūšys, alum. langai, garažas, platus sklypas, \$21,600. 3 mieg., tik keliu metų mūras, kilimai, šildymas gazu, alum. langai, garažas, virš 40 p. sklypas, M. Parke, \$23,750.

P. LEONAS REAL ESTATE 2735 West 71st Street Tel. Walbrook 5-6015

Parduodamas sklypas 25x125 p. Biznių „zone“. 2439 W. 71st St. Tel. 586-7000

Parduodamas 5 kamb. mūr. izoliuotas bungalow su trimis ekstra miegamais ir vonia pastogėje. Veneciškos užuolaidos, nuo sienos iki sienos kilimai, žiem. langai ir sieteliai. Karštu vand. alyva apšild. 2 maš. garažas. Centre liet. apgyv. apyl. Susitarimui apžiūrėti skambinti RE 7-2992.

MARQUETTE PARKE — de luxe 1 1/2 aukšto mūr. namas, 4 ir 3 1/2 kamb. Potvynio kontrolė, 2 auto. garažas, kiti priedai. Galime keisti ir į kitą nuosavybę. 7217 So. Sacramento. PR 8-9083 arba PO 7-8494.

CICERO. \$14,945. 5 kamb. rezidencija apylinkėje 26th ir 58th Ave. Pilnas rūšys. Tuojau galima užimti. SVOBODA, 6013 Germak Rd., Cicero, OLYmpic 2-6710 arba Bishop 2-2162.

Brighton Parke parduodamas 2-ju aukštų mūr. namas, geram stovy. 2 po 5 kamb. Atskiros centralinės šildymo sistemos gazu. 4432 S. Talman Avenue. Tel. CL 4-0511 arba LA 3-3758.

HELP WANTED — VYRAI

AD ART LITHO In Cleveland, Ohio HAS EXCELLENT IMMEDIATE OPENINGS FOR LITHOGRAPHIC STRIPPERS

Must be experienced in full color work. Excellent opportunity. Hourly rate based on experience. 40 hour week & overtime. Write, wire or call MR. SPEAKS OR PHONE CLEVELAND, OHIO EX 1-1460 FOR AN APPOINTMENT

MACHINISTS

You are needed in California's beautiful Rosebowl & Rose Parade City. Permanent jobs for: ENGINE & TURRET LATHE MACHINISTS EXPERIENCED.

Top wages, overtime, insurance, security and other fringe benefits. Travel allowance if qualified. Write or Wire. DEPT. N. H. SECURITY VALVE CO. 909 El Centro South Pasadena, California Applications available

REAL ESTATE

Mūrinis 2x5, garažas, 69 ir Talman, skubiai už \$27,900. Mūrinis 4 mieg., garažas, į rytus nuo Western, \$16,500. Mūrinis 8 metų, 3 mieg., garažas, įrengtas rūšys su baru ir baldais, M. parke, \$22,700. Mūrinis naujas 2x5 1/2 su 3 mieg., 40 p. loto, atsk. šild. gazu, Gage p., \$39,800. Mūrinis 4 butai po 5 kamb., arti mūsų, skubiai už 46,900. Mūrinis 3 mieg., garažas, arti M. parke apylinkės, \$11,900.

KAIRYS REALTY, 2501 W. 69th St., HE 6-5151

2-ju aukštu mūr. 5 ir 6 kamb. modern. virtuvės, atskiros gazu šildymo sistemos, Garažas, Arti 67-os ir Campbell \$27,500.

2-ju aukštų mūr. 6 ir 6 kamb. Alyva šild. Arti 62-os ir Washtenaw. \$26,800.

2-ju aukštų med. su moder. „face stone“ priekiu, 4 ir 4 kamb., gazu šildymas, Garažas. Arti 53-cios ir Washtenaw. \$17,900.

2-ju butų, 6 metų mūr. 2 1/2 vonios. Alyva šildymas, garažas, Marquette parke. Skambinti ponai Oigal. \$41,750.

4 butų mūriniai Marquette Parke apyl. Pasirinkimas iš 8 namų. Kainos nuo \$49,500. 1 1/2 aukšto mūr. 6 ir 4 kamb. Platus sklypas. Gazu šildymas. Spalvoti vonios įrenginiai. Arti 71-os ir Washtenaw. \$23,900.

2856 S. Homan Ave. \$22,500. 2 mal. 1-as 2-ju aukštų mūrinis, 4 ir 5 kamb., 2 mas. 5 kamb. mūrinis. Gazu šildym. Garažas. Aukštos pajamos. Reikia pamatyti, įvertinti. 3 but. mūrin. 4-5-3, nauj. atrem., atskira gazu šiluma, garaž., arti ir Campbell. Nužem. kaina. \$24,900.

BELL-VARPAS REAL ESTATE - INSURANCE - NOTARY PUBLIC

VAL.: kasdien 9 v. r. iki 9 v. v., šeštadi. ir sekm. 9 v. r. iki 5 v. p.p. 6455 So. Kedzie Avenue. Tel. Prospect 8-2233

Mūr. 4 kamb., 30 p. sklypas, Gage Parke, \$11,000. Mūr. 2 po 6, geras, Brighton Parke. Mūr. 2 po 4, Brighton Pke \$17,000. Mūr. 3 metų, 2 po 5 1/2 kamb. Marquette Parke. Mūr. 5 ir 6 kamb., Brighton Parke, \$22,500.

ŠIMAITIS REALTY, INSURANCE

2737 West 43rd Street Tel. CLiffside 4-2390 4936 W. 15th St., Cicero Tel. OL 6-2233; OL 2-8907

Pajamų nuosavybė, jaunas sodas, rami, graži vieta, senatvė verėja parduoti, įmokėti tik \$500 ir 5%.

5 akrai bet kokiam bizniui, visi patogumai, pigiai. 6 kamb. mūrinis resid., šildymas gazu, \$1,500, įmokėti, už \$16,500. Puikus užmiešio gyvenimas, tai kiekvienos šeimos svajonė.

P. ABRONAITIS REALTY, 1005 Porter St., Lemont, Ill. CL 7-6675

Marg. Park Mūr. 2x4, garaž. \$20,900. Mūrin. 2 po 5 ir 4 k., garaž., \$26,900. Medin. 2 po 6 k., garažas, \$13,900. Turime gerų bargynų, patikrinkite.

BUDRECKAS A. Norkus Real Estate

2742 W. 43rd Str. LA 3-3384 2405 W. 51st St. WA 5-5030

KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO.

STATOME ĮVAIRIUS REZIDENCINIUS MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS. ARCHITEKTAS ATLEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ REPUBLIC 7-8949 2301 W. 69th St., Chicago

STANKUS CONSTRUCTION CO.

Atlieka planavimo ir statybos darbus, gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir prekybos pastatų. Jūsų pasirinkimui turime virš 300 įvairių standartinų projektų. Ofiso ir namų telefonas: PProspect 8-2015 2741 WEST 69th St. Chicago 36, Illinois

HEATING CONTRACTORS

Statome šilto oro pušlams pečius, vandens boilerius ir oro vėsinčius. Vienintelis iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose. CICERO HEATING AND SHEET METAL 2431 So. Kedzie Avenue Chicago 23, Illinois Ofiso tel. 277-1442 Juozas Žemaitis OL 6-0412 Victor Skade ST 8-9272

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI 2501 West 69 Street HE 4-7482 436-5153

“NIDA” BUILDERS, INC.

STATOME NAUJUS NAMUS, VASARVIETES, GARAZUS IR ATLIKAME VISUS NAMŲ PATEIDAVIMŲ PAGEIDAVIMŲ. ST 8-0703 CL 7-2094 Chicago, Ill.

MASTER DECORATING

DAŽYMAS — DEKORAVIMAS (VIDUJE IR IŠ LAUKO). KLIJUOJAME SIENINIŲ POPIERIŲ. Skambinti Algimantui Dikiniui GA 5-5867

Heating Contractor

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning'į naujus ir senus namus. Stogy rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiešiuose. Darbas atliekamas greit ir sažalingai. Apskaičiuoju nemokamai. DOMAS ZUKAUSKAS HEATING & SHEET METAL Telefonas VI 7-3447 4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

Remkite “Drauga”

Pirkite JAV Apsaugos Bonus!

Apsimoka skelbtis “DRAUGE” nes jis plačiausiai skaitomas ir tuvi dienraštis. G skelbimų kainomis visiems prieinama.

Grupė Kasselio liet. gimnazijos buvusių mokinių ir mokytojų, dalyvavusių šios gimnazijos suvažiavime rugsėjo 1 d. L. Vyčių salėje, Chicagoje. Sėdi (iš kairės) — E. Šulaitis, L. Antanėlienė, J. Skališienė, I. Kalkevičiūtė-Stankūnienė, inž. St. Skurvydas, A. Orvidienė, dr. B. Gasiūnas, O. Baukienė, J. Lintakas. II-je eilėje pirmas iš dešinės stovi vienas iš suvažiavimo rengėjų A. Kazakevičius. Suvažiavime dalyvavo arti 100 mokinių, mokytojų ir svečių. (Nuotr. V. Noreikos).

Rochester, N. Y.

Dalia Užemytė, Rochester, N. Y., rugsėjo 8 d. išteikė už stud. Jono Vyšniausko. Dalia šį pavasarį baigė Rochesterio universitete humanitarinius mokslus. Abu jaunavedžiai yra veiklus vietos liet. bendruomenės nariai.

Nuotr. I. Podello

Maironio minėjimas

Rugsėjo 22 d., šeštadienį, vietos Liet. Bendruomenės pasitangomis yra rengiamas didelis mūsų tautos dainiaus Maironio 100 metų sukaktuvių minėjimas. Apie poetą Maironį kalbės prof. dr. Ant. Klimas, meninėje programoje dalyje išgirsime pirmąjį lietuvių dainininką Stasį Barą-Baranauską, svetį iš Chicago. Akompanuos Zenonas No meika. Minėjimas įvyks šv. Jurgio liet. parapijos salėje. Po minėjimo šokiai. (sb)

Pittsburgh, Pa.

Lietuvių kambarys universitete

Pittsburgho universiteto patalpose rugsėjo 5 d. įvyko Lietuvių Tautinio kambario komiteto susirinkimas. Dalyvavo 10 narių. Kadangi šiais metais suena 175 metų kai įsisteigė pats universitetas, tai rugsėjo 16, 17 ir 18 dienomis įvyks tos progos atitinkamas paminėjimas. Susirinkime nutarta ir aptarta šiai progai įvairūs klausimai ir diskutuoti kitais kambario reikalais.

R. Spingytė

Raimundas Liormanas, Rochester, N. Y., rugsėjo 9 d. savo artimųjų tarpe atšventė 70 metų sukaktuvę. R. Liormanas yra gimęs rugsėjo 9 d. 1892 m. Gėlgaušio parap. Sakų valsč. Lietuvos kariuomenės pirmūnas, kūrėjas-savanoris, Vyties kryžiaus kavallerius, litv. Klaipėdos krašto komendantas, aktyvus vietos Liet. Bendruomenės narys.

Nuotr. Ign. Podello

SOPHIE BARGUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakariškos pirmad. 7 val. vak.

VISOS PROGRAMOS IŠ WOPA 1490 kil. AM ir 1027 mg. FM Tel. Hemlock 4-2413 7159 So. Maplewood Ave., Chicago 29, Ill.

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų A. VILIMAS 3415 S. LITUANICA AVE. Tel. FRONTIER 6-1832

Brangiam tėveliui
A. + A.
JONUI BAGDONUI Lietuvoje mirus, mieliems prieteliams Birutei ir dr. Valentinui Bagdonams gilią užuojautą reiškia
Alicija ir Adolfas Rubiai ir P. Lenkauskienė

Brangiai motinai Lietuvoje mirus,
ALGIUI MARKEVIČIUI ir šeimai gilią užuojautą reiškia
East Chicagos Lietuvių Bendruomenė

A. + A.
JONUI BAGDONUI Lietuvoje mirus, jo sūnams VACLOVUI ir VALENTINUI BAGDONAMS bei jų šeimoms nuoširdžią užuojautą reiškia
N. ir A. ŠANTARAI

A. + A.
VYTAUTAS CHUPRINSKAS Gyvenč 2532 West 47th Street
Mirė rugs. 12 d. 1962. 1:15 val. ryto, sulaukęs 53 m. amžiaus. Gimė Brockton, Mass.
Pasiliko mūšidame žmona Severa (Wadlugaite) 2 dukterys, Veronika Newloff, žentas George ir Sylvia, 2 anūkai. Lietuvoje liko motina Levusė Chuprinskiene, dedinė Della Chuprinskas, pusbrolis John Copinsky, 2 pusseserės Marge Shultz ir Elena Milasius, ir 4 pusbroliai, gyvenę Brockton, Mass., ir kiti giminės draugai ir pažįstami.
Priklausė Garfield Park Klubui.
Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette Funeral Home koplyčioje, 2533 W. 71st Street.
Laidotuvės įvyks šešt., rugs. 15 d., iš koplyčios 10:30 val. ryto bus atlydėtas į švenč. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nulaidė: žmona, dukterys, žentas ir anūkai.
Laid. direkt. A. Petkus ir sūnus. Tel. GR 6-2345.

SOVIETŲ „GRUZIJA“ PRIEŠKARINIS LENKŲ LAIVAS

Dar keletas nuotrupų iš viešnağės Suomijos sostinėje. Fed. Vokietijos spauda pasmerkę past. Niemoellerio pasisakymus. 130 tautų atstovai vakarietiško krašto gatvėse. Lenkai buvo prieinami pokalbiams.

V. ALSEIKA, Vokietija

Nėra jokios paslapties, kad Maskva į jaunimo festivalius deda daug vilčių ir ypatingai tikisi į komunizmo bučių kuo daugiau prisivilioti Afrikos bei Azijos tautų atstovų. Iš mūsų spaudoje paskelbtų duomenų matyti, kad tiems lūkesčiams šiais metais Helsinkyje buvo suduoti skaudūs smūgiai. Ne kas kitas, kaip jaunų Afrikos valstybių atstovai ar keletą metų Maskvoje studijavę afrikičiai (pvz. Nigerijos atstovas O. Theofilus) kuo griežčiausiu būdu kėlė laisvos minties, kitokių pažiūrų varžymą, protestavo prieš komunistų praktikuojamą vienašališkumą. Pagaliau, kai 44 ceiloniečiai atsisakė laukti Helsinkio festivalio — pabaigos, tai reiškė, kad panašių festivalių ateiviai jau gresia įvairūs pavojai, jei, žinoma, jie ir toliau bus diriguojami komunistų.

Kai kurie keisti dalykai ir pastorius Niemoelleris

Šiose skiltyse jau rašyta, kad suomiai to nelemto festivalio požiūriu buvo parodę aiškiai negatyvią laikyseną, boikotą. Tas pats pasakytina ir apie valdžios žmones, išskyrus tik vieną atvejį. Vakarų stebėtojų buvo sunku suprasti, kodėl suomų prezidentas Kekkonen, apgailestaudamas jaunimo demonstracijas, turėjo pakeisti savo buvusį nusistatymą vengti komunistinio festivalio parengimų ir nutarė aplankyti kaip tyčia vengrų delegacijos koncertą. Nusistebėjimą šiuo atveju buvo pareiškęs ir nepriklausomas, labiausia paplitęs Suomijos dienraštis "Helsingin Sanomat".

Dar stebino tai, kad pvz. vakarų vokiečių jaunuolių festivalių atvyko daugiau kaip Ulricho Vokietijos delegatų. Tiesa, tos rytinės Vokietijos režimas kelių šimtų jaunuolių neišleido, o jų laivas — "Fritz Heckert" — visai nepasirodė Suomijoje. Daug kas stebėjosi ir evang. pastoriaus dr. Martin Niemoellerio, Fed. Vokietijos Hessen k. bažnyčios prezidento, dalyvavimu festivalio seminare. Vokietijoje buvo pastebėti ir greitai pasmerkti Niemoellerio žodžiai, pasakyti išvykstant iš Helsinkio, kai jis festivalį įvertinęs kaip "žymiausią tarptautinį įvykį". Fed. Vokietijos katalikų žinių agentūra — KNA savo biuletenio 33 n-ry neseniai pacticavo Hessen ir Reino - Pfalco visą eilę laikraščių, pasmerkusių bažnyčios prezidento past. Niemoellerio pasisakymus.

Sovietiniai piliečiai vakarų pasaulio gatvėje

Kai vaikščiojai Suomijos sostinės gatvėmis, galėjai sutikti įvairiausių rasių, tautų, kalbų mišinį praivių tarpe. Tai buvo paskutinėmis liepos ir pirmutinėmis rugpjūčio mėn. dienomis ir aišku, kad kito tokio, nemo-kamo, spektaklio sostinės gyventojai greitai nesulauks. Visą, ką gatvėse stebėjo tie įvairių kontinentų, bent 130 tautų atstovai, dvelkė Vakarais, jų papročiais, jų kultūros ar civilizacijos geromis ar blogomis ypatybėmis. Knygynų, kioskų vaizdai, atrodo, turėjo priblokšti sovietinio bloko jaunuolius — tiek daug juose buvo išdėliota JAV, prancūzų, italų, švedų ir kt. iliustruotų žurnalų, madų, sporto magazinų, ir "komikų" neišskiriant. Atsiverti suomijos dienraštį — jie didelio formato, moderniai redaguojami — ir kagi matai? Bent ke-liolika piešinių "komikų" ir, kas labai stebino, tąją amerikie tiška "liga" apsėstas ir pačių komunistų organas... Universaliniai namai "Stockmann", didžiausi Helsinkyje, niekuo nesiskiria nuo tokių namų Stockholm, Frankfurte ar Chicagoje. O tokiam knygų skyriuje, tiesa, rasi sovietinių knygų, tačiau nelyginant daugiau Vakarų kraštų literatūros ir pačių naujausių leidinių ir iš JAV. Nenuostabu, kad sovietiniai piliečiai ar rytų bloko atstovai su godumu, gal ir pavydo žvilgsniais vartė tekstilės, liaudies meno išdirbinius, žinomus suomių peilius, knygas, žurnalus ir... mieliai užkandinėse ragaudavo tą "kapitalistų išradimą žmonėms nuodyti" — Coca-cola...

Komunistų nuodai geriau veikia

Nebuvo atsitikimo, kad kuris nors iš festivalio dalyvių būtų buvęs apnuodytas suomių žemėje. Tačiau, kai festivalio stebėtojų tarpe pasklido sūkis — "saugokitės laivo ir vandens", buvo įtarta kažin kas negero ir tikrai vėliau paaiškėjo, kad sovietų "Gruzijos" laivą aplankęs vienas estas (iš Vakarų) buvo

pavaišintas limonadu, apglušintas, vėliau sugrįžęs namo sirgęs, neatsiminęs kas su juo įvykę. Tai įvykis, dar ir dabar galutinai nepaaiškėjęs ir kėles įvairių komentarų. Žinoma, patekti į tą "Gruzijos" laivą nebuvo ir lengva, net ir tą dieną, kai, sakoma, buvęs "open house", tačiau tikrumoje jį laisvai lankė tik įvairios delegacijos, na, ir su leidimais vietos komunistų šeimos. Beje, kaip JAV delegacijos narys, šį laivą galėjo aplankyti ir vienas lietuvis. Sovietai didžiavosi savo "Gruzija", tikrumoje dar prieš karą iš lenkų pirkto keleiviniu laivu "Sobieski", ir vakarais apšviestavo šimtais lempučių. Anot vieno suomio — jie laivą apšviečia, tarytum tai būtų kalėjimas...

Kitoks lenkiško laivo įspūdis

Priešingoje uosto įlankos krantinės pusėje stovėjo lenkų delegacijos laivas "Mazowsze". Tai žymiai mažesnis laivas ir jį laisviau galėjo lankyti ir delegatai ir šiaip pašaliečiai, pvz. spaudos atstovai. Lygiai ir patys lenkai laisvai judėjo miesto gatvėmis — jie ryškiau skyrėsi ypač nuo rytinių vokiečių, saugojamų kaip belaisvių ir nepaprastai suvaržytų. Iš satelitinių kraštų atstovų su lenkais nebuvo kliūčių kalbėtis... Nepaisant jų griežtai partinės vadovybės (delegacijos vadovu buvo moteris — Zakrzewska) šiaip lenkai pokalbiuose buvo džentalmenai ir vėliau paaiškėjo idomus faktas — vienas kitas lenkas apsiėmė tuo laivu nugabenti į Varšuvą glėbius lietuviškų spausdinių, skirtų Lenkijoje gyvenantiems lietuviams. Lenkai, jų skautai dar buvo atplaukę su septyniais buriniais laivais. Tačiau pasaulinei skautų organizacijai jie nepriklauso ir nors, jie laikosi senų tradicijų, vadinami skautais (harcerze), tačiau juos artimesni santykiai sieja su "socialistinių kraštų" pionierių organizacijomis. Tai paaiškino lenkų delegatai per spaudos konferenciją jų laivą.

A. + A.
JONUI BAGDONUI Lietuvoje mirus, jo sūnams Vaclovui ir dr. Valentinui liūdesio valandoje reiškiamą gilią užuojautą.
J. ir V. Dubinskai

UZRASAI
TRIJOSE DALYSE:
I. Užrašai: Mintys, pastabos, pasiūlymai. Cia kaip tik atsiskleidžia Ark. vyskupo Jurgio gilus tiesos žvilgsnis bei visiškas pasiaukojimas tar nauji Dėvul. Bažnyčiai ir t. t. Knyga turi 220 pusl., pavelsiuota ir įrista į ketis vėrselius. Kaina \$2.50.
Užsakymus su pinigais siųskite "DRAUGAS"
4545 W. 63 St., Chicago 29, Ill

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON SAVININKO SAINT CASIMIR MONUMENT CO 3914 West 111th Street Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste. Telef. — GEdarcrest 3-6335 Vienas blokas nuo kapinų

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų 2448 WEST 63rd STREET Telef. PR 8-0833 PR 8-0834

J. F. EUDEIKIS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS 4605-07 South Hermitage Avenue Tel. YA 7 1741-2 4330-34 South California Avenue Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852 AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS 2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6 1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWNhall 3-2108-0-1 AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKA & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS MAŠINOMS VIETA REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai STEPONAS G. LACKAWICZ 2424 W. 69th STREET 2314 W. 23rd PLACE Tel. REpublic 7-1215 Tel. VIRginia 7-6672 PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. LAyette 3-3572 ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVE. Tel. YArdS 7-3401 POVILAS J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Tel. YArdS 7-1911 LEONARDAS F. BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228 JURGIS F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArdS 7-1138-1139 VASAITIS — BUTKUS 1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× Prel. M. Krupavičius aplankė prof. Joną Kuprionį, besigydančią šv. Antano ligoninėje, 321 kambaryje. Ligonis jaučiasi neblogo, bet jo liga reikalauja ilgesnio gydymo. Sveiksta dr. Tumasonio priežiūroje.

× Paulina Piežaitė, duktė Prano ir Marijos Piežių, gavo \$600 stipendiją iš American Conservatory of Music. Ji baigė Marijos Aukšt. mok., studentė sesers Bernardos ir laimėjo Chicago aukšt. mokyklų piano koncerto konkurse. Piežaitė pasirodė McCormick Place, Arie Crown teatre, koncerte balandžio 15 d. Ji savo gabumu daug patarnavo mokyklai, ne tik skambindama pianinu, bet ir grodama vargonais pamaldų metu. Paulina mokysis piano ir bendrosios muzikos lavinimo klasėse.

× Prof. dr. K. Alminas atvyko į Chicago dalyvauti Agromomų s-gos išvažiavime, kuris įvyks pas agr. J. Galinį, Lemonte, Ill., šį sekmadienį. Dr. K. Alminas yra ir agronomas, baigęs agronomijos mokslus Dotnuvoje ir Berlyne ir įsigijęs daktaro laipsnius. Yra Agromomų s-gos narys.

× Marquette Parko Lietuvių Bendruomenės apylinkės rengiamame tradiciniame išvažiavime šį sekmadienį, rugsėjo 16 d., tėvų marijonų seminarijos suduose bus galima nusipirkti medaus, vaisių, šviežio pieno ir k. ūkiškų gaminių. Išvažiavimas prasideda 1 val. p. p.

× Kristijono Donelaičio Lituaništos mokykloje pamokos prasideda šį seštadienį, rugsėjo 15 d., 9:30 v. r. Marquette Parko Fieldhouse — kampas Kedzie ir 67 gatvė. Nespėję iki šiol užsiregistruoti galės tai atlikti atvykę į pamokas. Mokykloje veikia visi aštuoni skyriai. Į parengiamąją klasę priimami vaikai sukačė 5 metus amžiaus. Taip pat šimet steigiamas atskira klasė silpnai lietuviškai kalbantiems, ar visai lietuvių kalbantiems, ar visai lietuvių kalbos nemokantiems vaikams. Kristijono Donelaičio Lituaništos mokykla kviečia visus lietuvių kilmės vaikus. Tenelieka šimet nė vieno lietuviško nelankančio lituanistikos mokyklos.

× Kun. A. Sabaliauskas, misionierius saelzietis, ir tolimesniam laikui yra paliekamas pasitarnauti liet. parapijose pamokslininkavimu, pavadavimu ir pan. Rašyti adresu: Salesian Fathers — Crown Point, Ind.

× Lietuvių nuo nacių nukentėjusių komisija, 6922 S. Rockwell St., Chicago, Ill., praneša, kad registruojamos buvusios Andersono dalinių dalyvių pretenzijos. Yra ir lietuvių, dalyvavusių tuose daliniuose. Registruojamasi: Domu Wyzdialu Kongresu Kolonij Amerikanskiej, 1838 West Division, Chicago, Ill. Informacijų galima gauti ir pas lietuvių komisijos sekretorių A. Čepulį, 3548 S. Emerald, Chicago, Ill.

× Baletu mokinių žiniai. — Simas Velbasiš praneša, kad baletu pamokos prasidės šio mėn., rugsėjo 17 d., 6 v. v. Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont. Taip pat priimami nauji mokiniai, berniukai ir mergaitės. Teirautis pas S. Velbasiš tel. GR 6-1621, nuo 2 val. popiet. (Sk.)

× Dariaus - Girėno posto pagalbinio moterų vieneto pareigūnų įvesdinimas bus šį seštadienį posto būstinėje. Vieneto pirmininkė yra Dorothy Lee, kitos pareigūnės yra June Stukonis, Lucille Mažeika, Lillian York, Carol Hughes, Eleanor Bagwell, Elaine Gagle, Sophie Navas, Lorraine Novak, Mary Martin, Albina Schlikas.

× Irenos Vytauskaitės ir Remigijaus J. Valaičio sutuoktuvės įvyksta seštadienį, rugsėjo 15 d., 12 val., šv. mišių metu, šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (Brighton Parke). Irena Vytauskaitė yra baigusi med. laborantės mokslus ir šiuo metu dirba savo specialybėje Mount Sinai ligoninėje. Remigijus J. Valaitis yra baigęs Lewis College Lockport, Ill., biznio administravimą, šiuo metu jau atlikęs karinę prievolę. Jaunavedžiai planuoja gyventi Chicagoje, Marquette Parko kolonijoje.

× Melrose Park LB apylinkės Lituaništinė seštadieninė mokyklų pamokos prasidės rugsėjo 15 d., seštadienį, 9 val. ryto Sacred Heart parapijos senos mokyklos patalpose.

Tėvai, suinteresuoti šia mokykla, prašomi vaikų atsiųsti.

× Jokūbas ir Aldona Lėkšiai ir Linas Kilas, neseniai atvažiavę iš Manchester, Anglijos, apsisistoję pas savo bičiulius tauragiškius Norvilus, 7042 S. Talman ir jų rūpesčiu jau gavo darbą šv. Kryžiaus ligoninėje.

× Cyntija Berterane išvyko studijuoti į Illinois universitetą Urbanoje. Cyntija yra plačiai žinomos visuomenės veikėjos Elzbietaš Sianienės anūkė.

× Loreta Bacevičiūtė ir Birutė Lembergaitė, abi iš Los Angeles, Calif., grįždamos iš skautų akademikų stovyklos, buvo sustojusios Chicagoje ir ta proga aplankė Draugo įstaigą. Jas atlydėjo inž. Rimantas Liaugminas. L. Bacevičiūtė studijuoja vokiečių kalbą Immaculate Heart College. B. Lembergaitė studijuoja politinius mokslus Californijos universitete. R. Liaugminas pusantrų metų darbavosi San Diego, Calif., o dabar pradėjo ruošti magistro laipsniui Urbanoje iš aeronautinės inžinerijos. Viešnios išvyksta šį sekmadienį atgal į Los Angeles.

× Gintaro vasarvietės, Union Pier, Michigan, vasaros sezono uždarymas ruošiamas šį savaitgalį, rugsėjo 15 d. Viktorija ir Algis Karaičiai kviečia visus vasarotojus, draugus ir pažįstamus atvykti uždarymo proga ir smagiai praleisti savaitgalį. Šeštadienio vakare bus kuriamas laužas, po to vakarienė ir šokiai. (Sk.)

Seniausias klebonas Amerikoje yra pats seniausias klebonas, kun. prelatas Ričardas O'Brien, einas klebono pareigas Apreiškimo parapijos Buffalo, N. Y. Rugsėjo 1 d. suėjo jam lygiai 100 metų; kunigu įšventintas 1885 m.

Stud. Birutė Lembergaitė (kairėje), inž. Rimantas Liaugminas ir stud. Loreta Bacevičiūtė, apsilankę Drauge.

Vincė Jonuškaitė (dešinėje), buv. Lietuvos operos solistė, atostogų metu, savo pusseserės P. Petruilienės lydima, aplankė Draugą

IS ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Antanas Grigaras, Sacramento, Calif., daug dirba Baltijos rezoliucijų kongrese pravedimo reikalu. Pats su žmonele parašė per 200 laiškų, ragina ir kitus rašyti. Komiteto vadovybei rašo: "Užtikau ir tokių lietuvių, kurie net nieko apie rezoliucijas nežinojo. O visgi veik visi lietuviškus laikraščius skaito. Aš manau, kad mūsų spauda irgi yra kalta. Turėtų mažiau rašyti visokių niekų, o daugiau rūpintis Lietuvos išlaisvinimo reikalu".

— Aleksandras Mantautas, Brockton, Mass., žymus Lietuvos šaulių s-gos veikėjas, buv. Amerikoje atgaivintos LSS centro pirmininkas, dideliu entuziazmu remia kongresan inėstų rezoliucijų akciją. Jo vadovaujama Brocktono Martyno Jankaus šaulių kuopa daug pasidaravo tuo reikalu. Mantauto pastangomis į šią akciją gyvai įsijungė ir Worcesterio lietuviai skautai, su kuriais dirba p. p. Mantautų duktė kolegijos dėstytoja matematikė Raminta Molienė.

— Dail. J. Paukštienė ir sol.

Žinomos visuomenės veikėjos susitiko Draugo išvažiavime. Iš k. į d. Ursulė Rastienienė, Jieva Lukas ir Ona Ivinskaitė. Nuotr. A. Gulbinsko

CHICAGOS ŽINIOS

TAUTŲ PARODA SEKMADIENĮ

Šį sekmadienį, rugsėjo 16 d., virš 20 tautų dalyvaus parodoje Sportsman's parke rengiamam festivaly Our Lady of Sorow bažnyčios mokslo fondo naudai. Festivalis bus 1—9 v. p. p. Bus šokiai, žaidimai ir vaikams proga helikopteriu pasivažinėti. Pernai panašų festivalį toj pačioj vietoj aplankė 15,000 žmonių.

NEGRAI MERO PATAREJŲ TARAPE

Atsižvelgdama į dažną įvairių negrų dr-jų skundą, kad ne

paismoma jų rasės, mero švietimo parėjų komisija, nominuodama kandidatus Chicago švie timo departamentui, kurį sudaro 10 narių, vienas iš jų negras, Daley paskyrė Cook County gydytojų (negrų) dr-ją mi-nėton komisijon. Ji savo ruožtu susideda iš 7 universitetų ir 10 civilinių grupių. Draugijos bendrai patenkintos. Patenkinti ir baltieji, dirbą organizacijose gerinti tarprasinius santykius. Patenkimas tačiau ribotas. Mat, komisijos kandidatai turi būti Miesto valdybos užtvirtinti.

POLICIJOS "SPOT-CONTROL" MAŽINA AUTOMOBILIŲ AUKAS

Terence T. Doherty, miesto trafiko šefas, praneša, kad šiemet skaičius žuvusių automobilių nelaimėse mieste yra 140. Tai sumažėjimas 49 iš 189, kurie pernai žuvo per tokį pat laiką. Nelaimių skaičiaus sumažėjimas priklauso naujai policijos įvestai sistemai, vadinamai "Spot-control". Pagal šią sistemą ten paskiriami policininkai, kur statistika rodo vykstant aukščiausią nelaimių automobilių skaičių. Nauja statistika rodo naujos sistemos pasisekimą.

PASALPOS PIKNAUDŽIAVIMUI VAISTAI

Kaip bendrai Amerikoje, taip ypač Chicagoje, pastaruoju me-

S. Baras Los Angeles rugsėjo 9 d. dalyvavo svarbiausiam kolonijos metiniam rengime — Californijos Lietuvių dienoje. Solistas Baras dalyvavo meninėje programoje, dailininkė Paukštienė tuo metu suruošė savo kūrinių parodą.

— Antanas Skirius, Lietuvių Dienų leidėjas, pozityvus Los Angeles lietuviškųjų organizacijų veikėjas, energingas vietos LB apylinkės pirmininkas, grįžo iš atostogų ir visas savo jėgas skyrė Californijos Lietuvių dienos pasisekimui.

— Leonardo Valiuko paruošta ir suredaguota anglų kalba informacinė knyga Lithuanian Land of Heroes išėjo iš spaudos ir siuntinėjama platintojams. Išleido Lietuvių dienų leidykla, Los Angeles, Calif.

ARGENTINOJ

— A. a. Jadvyga Jurevičiūtė Bernatavičienė mirė rugpjūčio 17 d. Alvarez ligoninėje. Vėlinė kilimo buvo ukmergietė. Gimė 1904 m. Argentino atvyko 1926 metais. Vieną dieną kuriant ugnį, užsidegė ir apdegusi buvo nugabenta į Alvarez ligoninę, kur buvo aprūpinta visais sakramentais ir neišlaikiusi apdegimo žaizdų ligoninėje mirė. Liko sūnus Guillermo ir duktė Marija Bernatavičiūtė de Andrejevic su vyru ir vaikučiu.

— A. a. Jonas Žydomis mirė rugpjūčio 15 d. Argerich ligoninėje nuo širdies smūgio. Vėlinis buvo gimęs 1902 m. liepos mėn. 2 d. Pušaloto par., Panevėžio apskrityje.

URUGVAJŲ

— Montevideo miesto centre surengtame tarptautiniame meno festivalyje sovietų pavergtomis tautoms pagerbti apie lietuvių liaudies meno pobūdį kalbėjo K. Čibiras, o jaunimo sam būris "Gintaras" ten puikiai pademonstravo lietuvių tautinių šokių ir apdarų grožį.

tu sukretė piliečius civilinės pašalpos piktnaudžiavimas. Bet tam padarytas galas — atsirado vaistai. Gener. prokuroras Wm. Clark nustatė, kad pašalpa naudojantieji ir jos prašantieji po priesaika turės duoti vardus artimų giminių (tėvų ar vaikų, seserų ar brolių), kurie pajėgtų pašalpa teikti. Šie gi privalomai turi ją teikti. Chicagoje jau yra komisija, kuri kviečia esančius ir siekiančius būti pašalpos sąrašuose. Gal dabar piliečiai galės daugiau panaudoti savo pinigų.

MANDAGUS VAGIS GRAŽINO AUTOMOBILĮ

Aną dieną Clarence R. Lindemanui, kuris gyvena 3685 Archer Ave., telefonavo nepažįstamas žmogus. Jis jam pasakė, kad jei Lindeman nueis į "parking lot" arti savo namų, ras savo automobilį. Jis nuėjo ir rado savo automobilį, kuris buvo pavogtas iš tos pačios vietos 1958 m. birž. mėn. Per tą laiką jis išvažiavęs 29,700 mylių, pamainytos baltos padangos ant juodų, bet pats automobilis yra geroj padėty. Gal šis mandagus vagis jau buvo "įsigijęs" naujesnį modelį.

Žemės gyventojai

Manoma, kad apie 1000 metų žemėje buvo apie 275 milijonai žmonių. Tik po septynių šimtmečių jų skaičius padvigubėjo. O vėliau žmonių skaičius ėmė sparčiau didėti. 1800 metais žmonių jau buvo 1 milijardas. 1900 metais — 1,5 milijardo, 1960 m. — apie 2,8 milijardų.

Mokslininkai skaičiuoja, kad apie 1000 metų žmonių skaičius pasieks jau 5 milijardus.

Chicagoje ir apylinkėse

BAIGĖ UNIVERSITETĄ

Kai mūsų jaunimas veržiasi į aukštuosius mokslus, džiaugiasi visa lietuviška visuomenė. Ji džiaugiasi juo labiau, kai patiria, kad jaunimo ryžtas vainikuojamas universiteto diplomu, nes tai garantuoja, kad jis galės tęsti vyresniųjų darbus Lietuvai ir lietuvybei.

Neseniai savo pastangas mokslo srityje diplomu apvainikavo Jurgita Moliejūtė iš East Chicago, Ind. Ji baigusi šv. Pranciškaus pr. mokyklą East Chi-

Lietuvoje. Jos motina Halina Lavinskaitė Moliejienė buvo aukšt. prekybos mokyklos mokytoja, o tėvas Zigmas Moliejus — karininkas. Jiems trims teko trauktis iš Lietuvos nuo raudonųjų pavergėjų. Bet, nors reikėjo prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų, jie ėmėsi darbo ne tikiai, kad patys pragyventų, bet kad ir savo dukrai sudarytų geresnę ateitį. Jurgita savo tėvelių neapvylė.

Šiuo metu jau pradeda pati kurti savo ateitį. Lapkričio mėn. ji sukurs lietuvišką šeimos židinį su Juozu Sabu, kuris studijuoja Roosevelt universitete. Linkėtina jai, sekant savo tėvų pavyzdžiu, įsijungti į lietuvių veikėjų eiles. Pr.

Jurgita Moliejūtė

KAS KĄ IR KUR

— Chicago Lietuvos Našlų klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 14 d. 8 v. v. Vengeliausko salėje, 4500 S. Talman Ave. Yra svarbių klausimų. Nariai malonėkite gausiai atsilankyti. Po susirinkimo bus pasivažiavimas ir šokiai. Nut. rašt.

Vanagas medžiotojas

Vanagas grobi puola ilgomis kojomis. Gaudantį vanagą galima pažinti ore iš tolo, jis, pripuolęs savo auką, ištiesta koja taiko pagrobti. Jam taip pat pakanka drąsos pulti kiškį, nors sulaikyti šį žvėrį jam sunkiai einasi, ypač jei kiškis puola į tankumyną ir medžių šakomis nubraukia užsėdusį užpuoliką.

Taip dabar atrodo šv. Kryžiaus ligoninė Chicagoje, kurios atidarymas ir apžiūrėjimas įvyksta šį sekmadienį, 3 val. p. p. Nuotr. Z. Degučio

Paskutinis Rudeninis PIKNIKAS

BUS ŠĮ SEKMADIENĮ (RUGSĖJO-SEPTEMBER MĖN. 16 DIENĄ)

LABDARIŲ ŪKYJE
HOLY FAMILY VILLA
123 gatvė, Lemont, Illinois

Visi kviečiami į šį įdomų, turtingą ir žavų pikniką: bus įvairiausių SKANIŲ VALGIŲ, vaikams ĮDOMIAUSIŲ ŽAISLŲ!

Šiame piknike taipgi laimingasis GAUS AUTOMOBILĮ, nes bus bilietų traukimas. Kas dar negražino bilietų šaknelių, galėsite padaryti tą dieną piknike — paskutiniame šių metų piknike.

PIKNIKAS atidaromas 10 val. rytą ir truks iki 7 val. vakare.

